

Konsept for Ytterhernes Designguide

Vedlegg 3
Mai 2024

Ytterhernes sett i den store sammenheng

Ytterhernes

Iboende drivere for identitet og synergi

Havet

Sjøfronten

Den grønne korridor

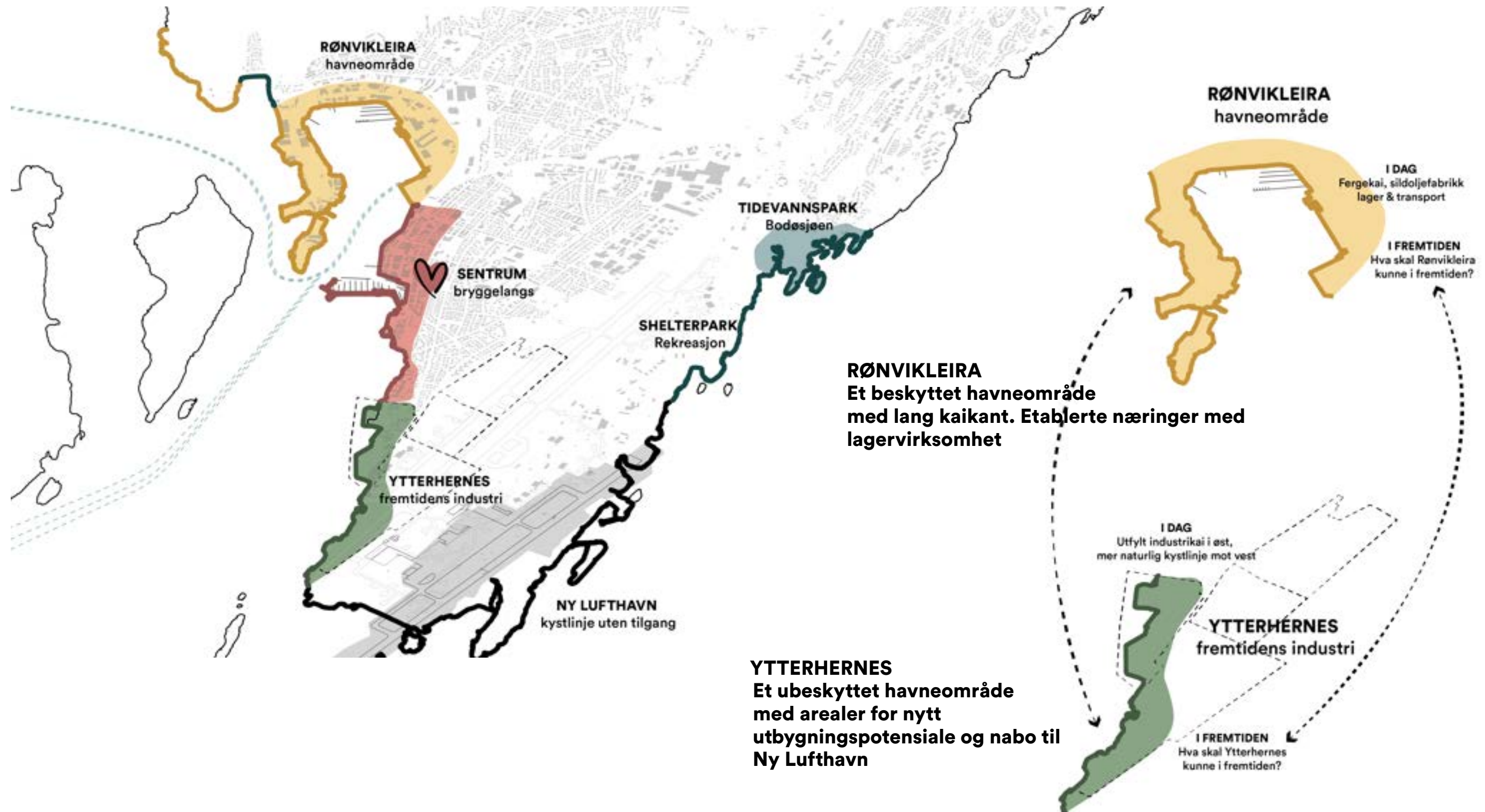
Rullebanen

Ny flyplass

Industri som komplimenterer hverandre

Kystlinje og kystnære industriområder i sammenheng.

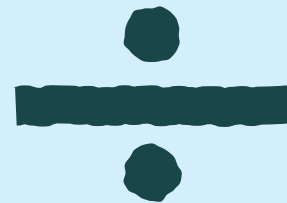
En unik mulighet som ikke må undervurderes

Bodø har lite næring som utvinner lokale ressurser eller som drar nytte av plassering tett på land, vann og flyplass. Det er også et problem at folk med høyere utdanning flytter ut av byen. Dette vil kunne endres ved å etablere nye attraktive næringer og industri som blir helt unik for Bodø. Ytterhernes står nå for utbygging og en nøye plan bør legges for at utbyggingen skal bli best mulig mtp lønnsomhet, innovasjon, bærekraft og attraktivitet. Ytterhernes skal kunne være et forbilde for utvikling av fremtidens urbane industri, hvor industrien lever side om side med mennesker, natur og byliv.

Referansebilde

Mål for Ytterhernes urbane industri

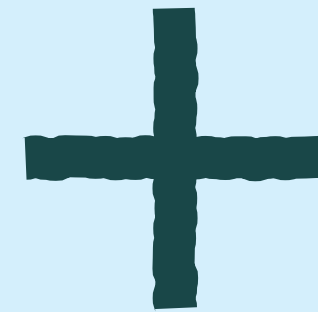
Redusere ...
... støy
... vond lukt
... tung trafikk
... forurensning
... store logistikk arealer

"Et sted der urban produksjon og boliger kan kombineres og skape unike leve- og bosituasjoner."

"Utviklingsområdet på Ytterhernes er et forbildeprosjekt på urban industri uten støy, vondt lukt og forurensning!"

"Det er et attraktivt område å etablere nye næringer i, tett på havet, luften og arbeidskraft!"

"Det er et stort mangfold, med plass til både små og store virksomheter og produksjonsmetoder."

Styrke ...
... natur
... innovasjon
... læring
... urban og menneskelig skala
... soft mobility
...attraktivitet

Minimere transport : fra land til luft

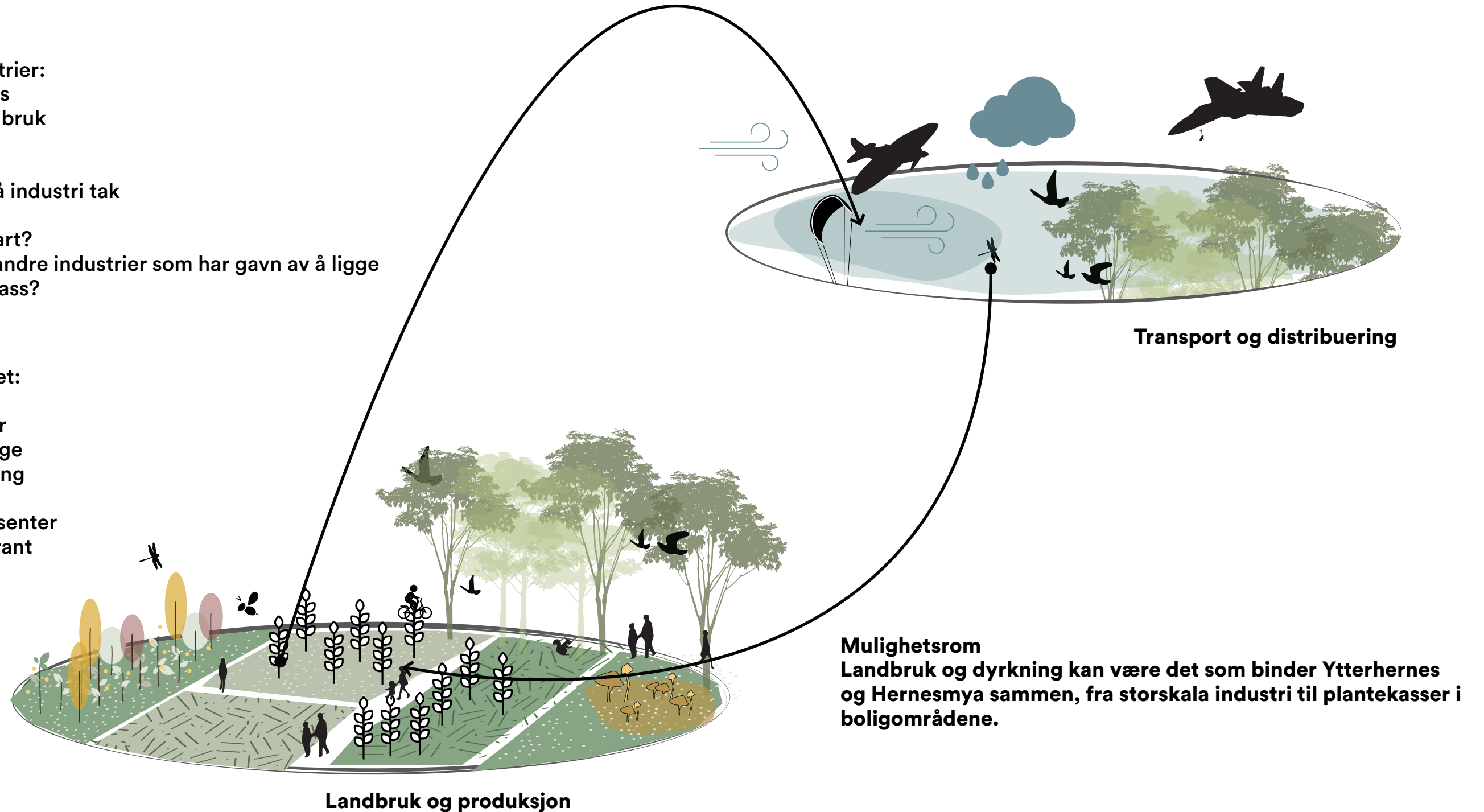
Fra dyrkning og produksjon til distribuering og eksport med luftfart. Vi må utnytte nærhet mellom produksjon og flytransport. Omvendt vil turister og besøkende kunne oppleve det grønne landskapet og dyrket mark som det første de møter ved ankomst til Bodø

Aktuelle industrier:

- Mikrogreens
- Vertikallandbruk
- Planteskole
- Fiskefôr
- Dyrkning på industri tak
- Tek
- Grønn luftfart?
- Finnes det andre industrier som har gavn av å ligge tett på flyplass?

Publikumsrettet:

- Kolonihage
- Parselhager
- Botanisk hage
- Micro farming
- Hotell
- Konferansesenter
- Øko restaurant

Minimere transport : fra hav til luft

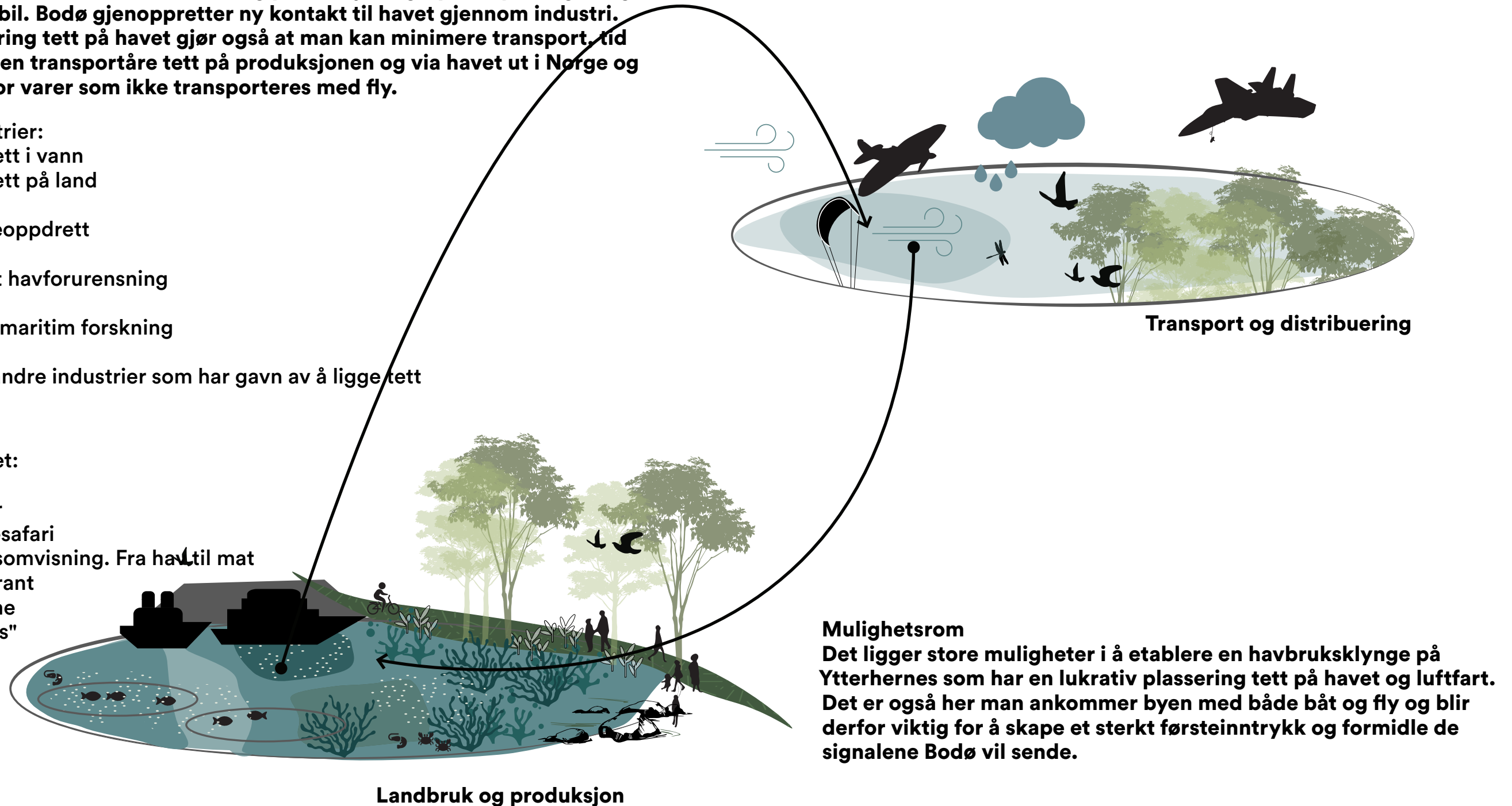
Fra oppdrett, fangst, produksjon og beredskap til distribuering og eksport med luftfart. Vi må utnytte nærhet mellom hav og produksjon og flytransport og unngå mellomledd i lastebil. Bodø gjenoppretter ny kontakt til havet gjennom industri. Ytterhernes plassering tett på havet gjør også at man kan minimere transport, tid og kostnader med en transportåre tett på produksjonen og via havet ut i Norge og resten av verden for varer som ikke transporteres med fly.

Aktuelle industrier:

- Fiskeoppdrett i vann
- Fiskeoppdrett på land
- Sjømat
- Alge og tareoppdrett
- Østersfarm
- Industri mot havforurensning
- Turisme
- Institutt for maritim forskning
- Beredskap
- Finnes det andre industrier som har gagn av å ligge tett på flyplass?

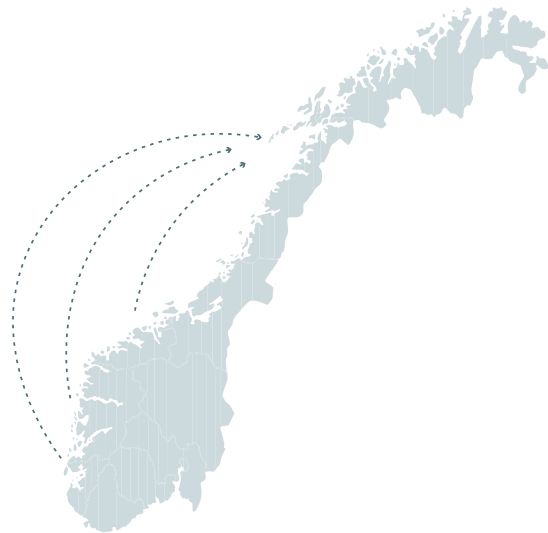
Publikumsrettet:

- Akvarium
- Marinsenter
- Marin/Fiskesafari
- Produksjonsomvisning. Fra hav til mat
- Fiskerestaurant
- Marinturisme
- "Bryggelangs"

IMPACT - hvor kan vi gjøre en forskjell?

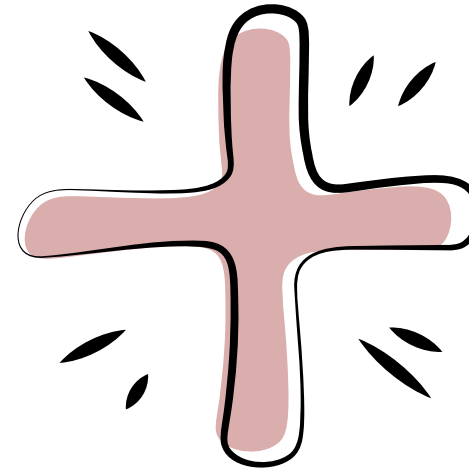
Hvilke kvaliteter og egenskaper har Bodø som kan skape en unik industripark som er med på å fremme Bodøs identitet? Målet bør være å skape en tydelig identitetssfremmende industri som vil skape engasjement for felles satsning på Bodø og trekke turister, studenter og nye innbyggere.

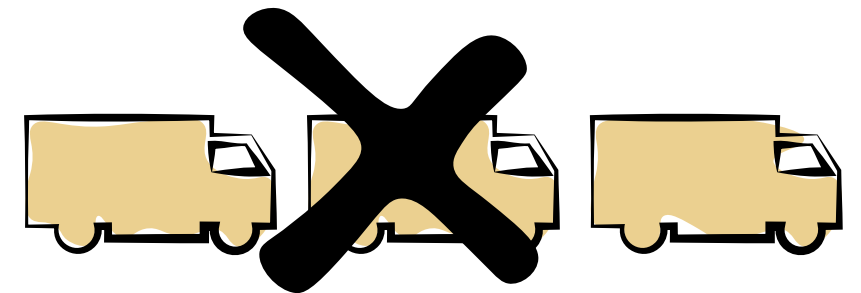
**Samlokalisere en næring i
Bodø som del av Industrifylket
Nordland**

**En usikker verden
Trekkes mot selvforsyning**

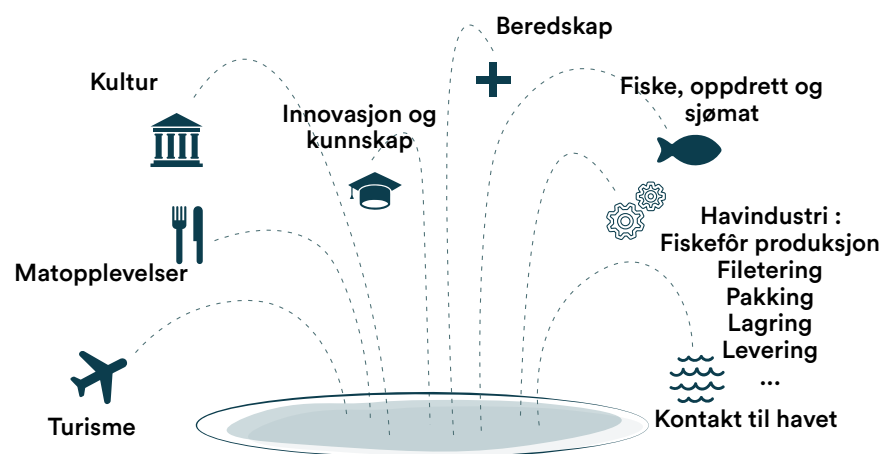
**Bodø som beredskapsby
Plassering tett på hav og luftfart**

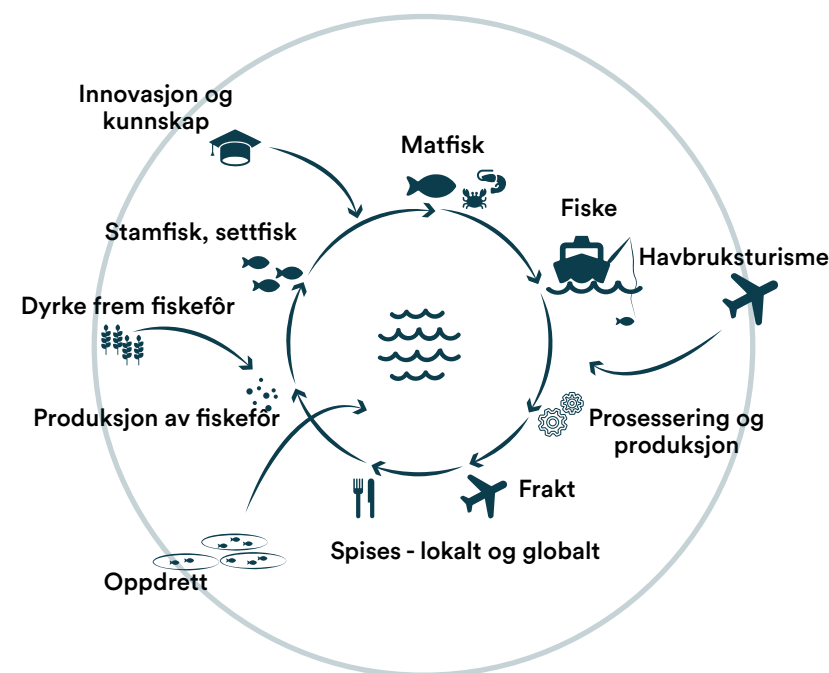
**Minimere transport som
bærekraftstrategi**

Bodø som urban havbruksby - primærnæring

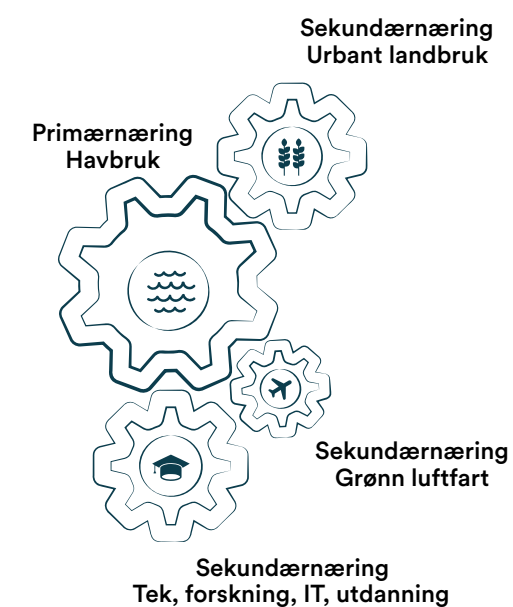
Vi må ha et holistisk syn på områdeutviklingen. Hvilke industri kan skape synergier? Kan Bodø bli arktisk senter for havbruk?

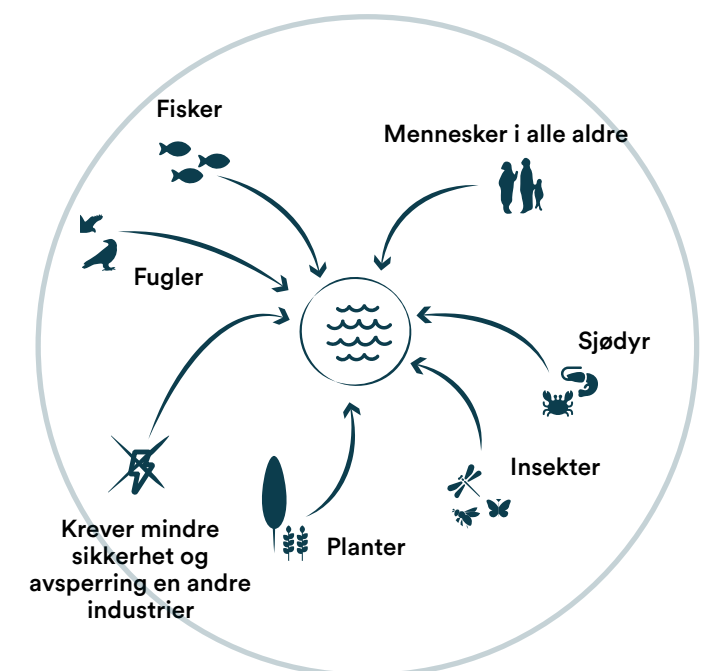
Inkluderer flere sektorer

En komplett verdikjede

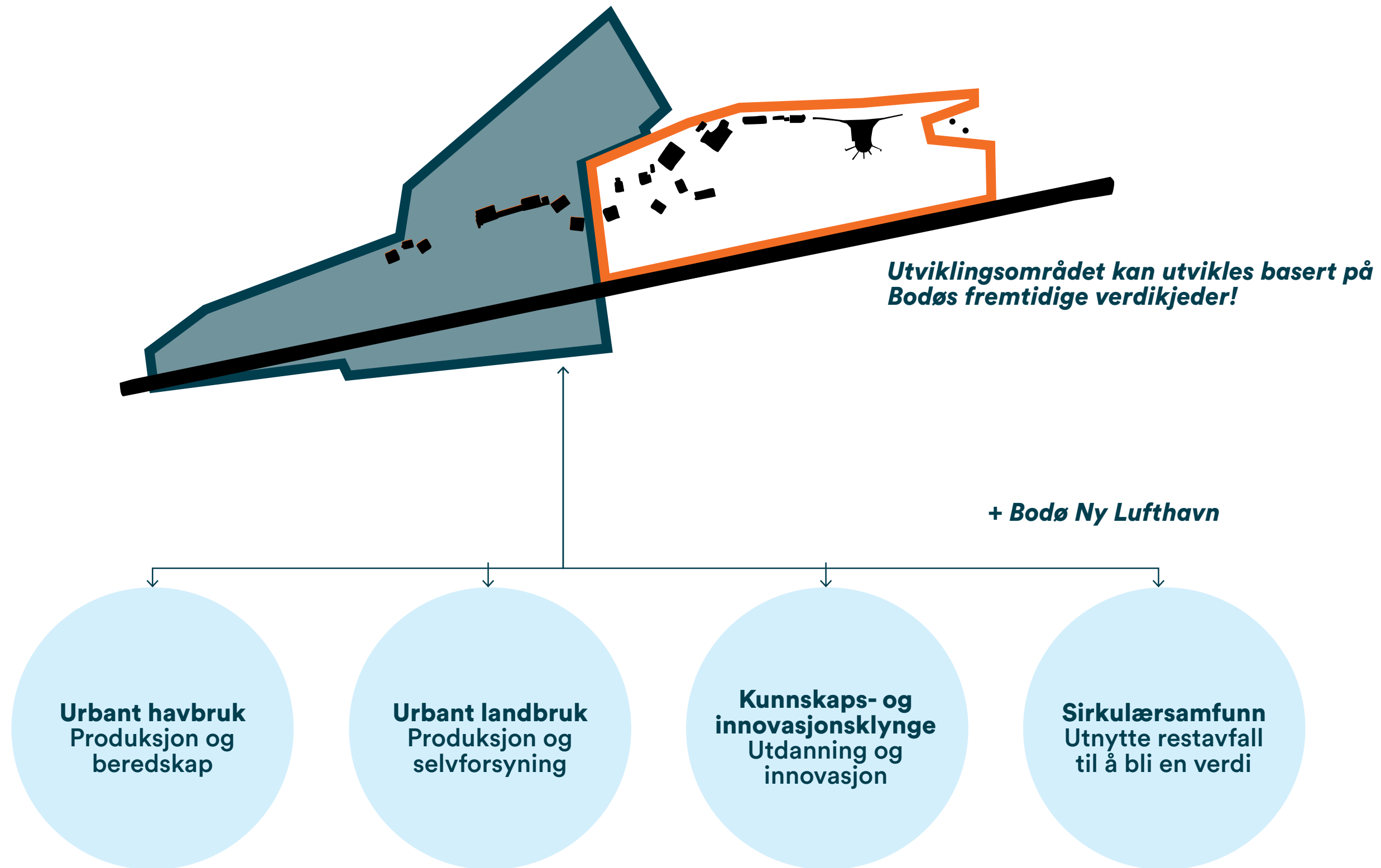

En industri som primærnæring som det største tannhjulet som driver næringsmaskinen

En næring som er positiv til å inkludere attraktive arealer tilgjengelig for byen

Utviklingsområder for urban produksjon

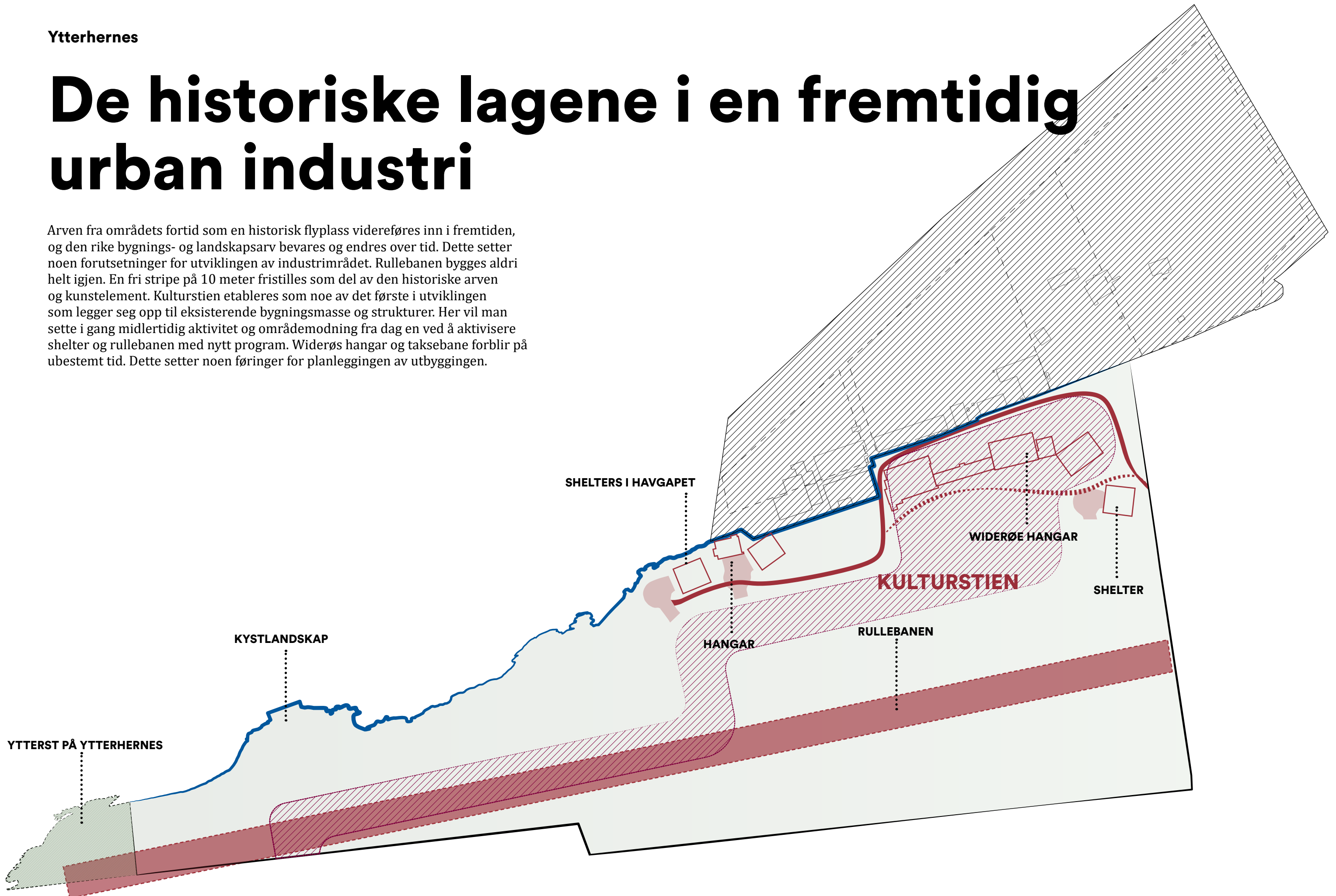

En kompleks lagstruktur definerer Ytterhernes

De historiske lagene i en fremtidig urban industri

Arven fra områdets fortid som en historisk flyplass videreføres inn i fremtiden, og den rike bygnings- og landskapsarv bevares og endres over tid. Dette setter noen forutsetninger for utviklingen av industrimrådet. Rullebanen bygges aldri helt igjen. En fri stripe på 10 meter fristilles som del av den historiske arven og kunstelement. Kulturstien etableres som noe av det første i utviklingen som legger seg opp til eksisterende bygningsmasse og strukturer. Her vil man sette i gang midlertidig aktivitet og områdemodning fra dag en ved å aktivisere shelter og rullebanen med nytt program. Widerøes hangar og taksebane forblir på ubestemt tid. Dette setter noen føringer for planleggingen av utbyggingen.

**Gjenbruk av eksisterende
bygningssmasse
(hangaren)**

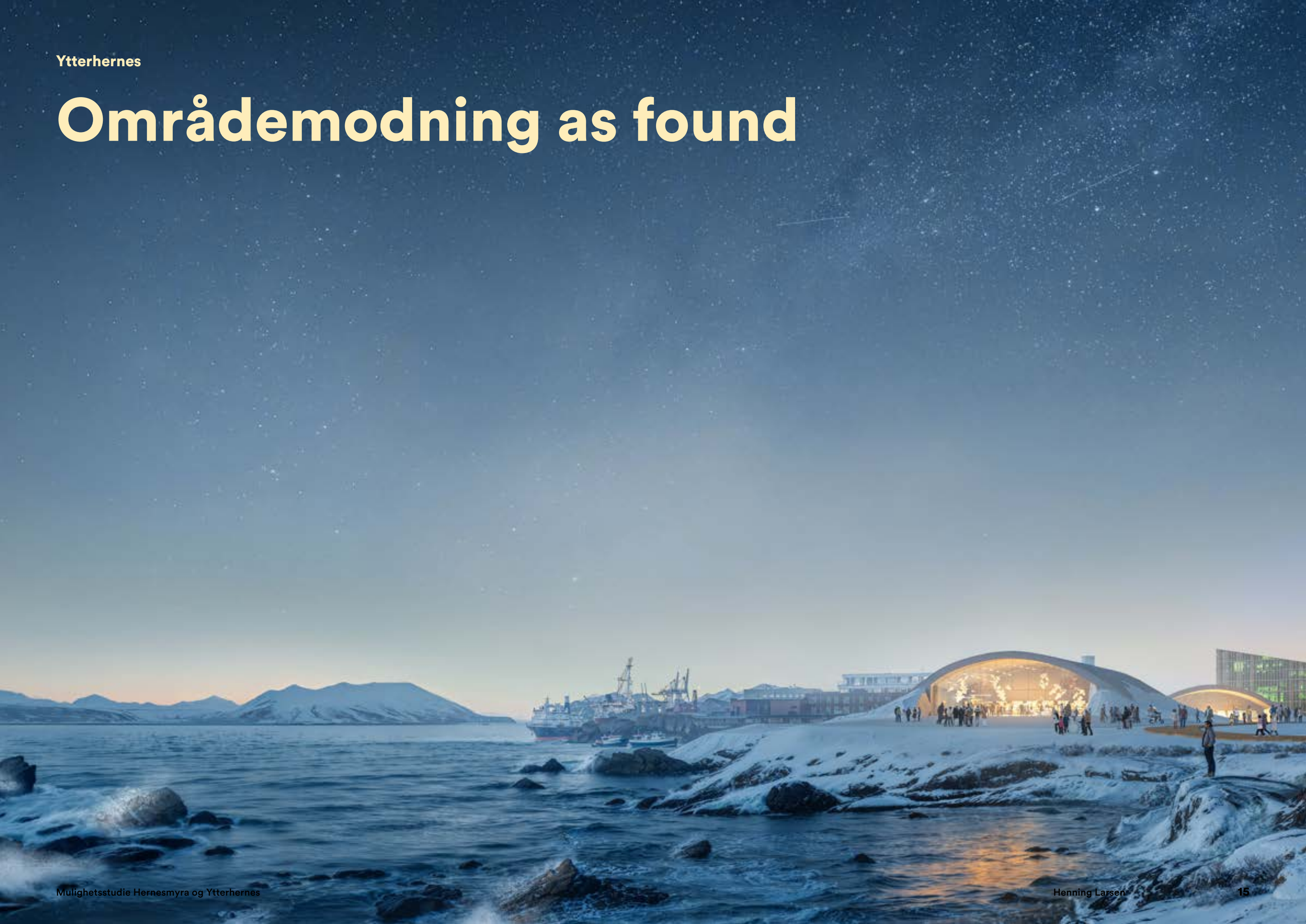
Historisk arv Kontrastenes bydel

**Rullebanen inntas av
mennesker**

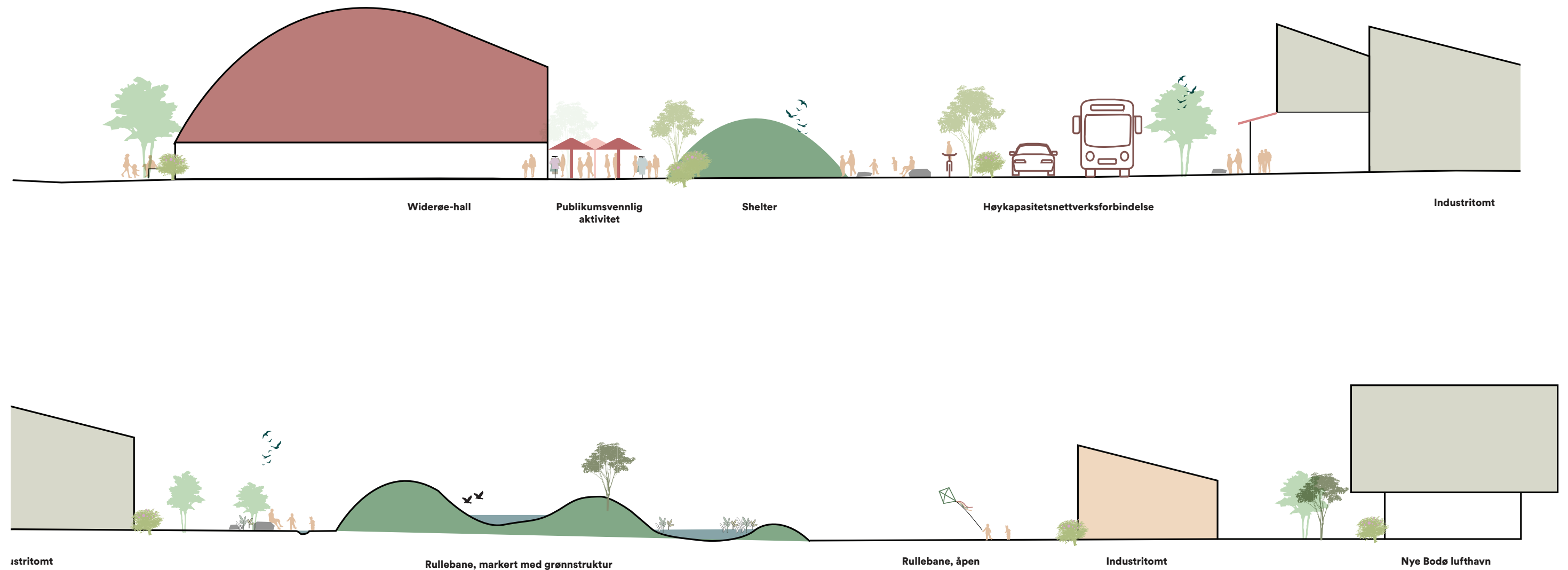
**Ny funksjon for
shelter**

Områdemodning as found

De historiske lagene i en fremtidig urban industri

Industritomter i kombinasjon med natur, historiske lag og mennesker

Widerøes inngjerding : Fra barriere til urban kunst

Widerøes gjerde : Fra barriere til urban kunst

Det er et omfattende gjerde mot Widerøes hangar og taksebane. Dette gjerdet kan bli et lerret for noe fint, for et kunstprosjekt som sier noe om både fly, turbulens, bevegelse og vind.

I rutene i flettverksgjerdet kan det festes små elementer av metall, plexiglass, dikroisk glass, hva som helst av materialer som lager en effekt i dagslys. I tillegg kan det flettes inn fiberoptiske slanger, lyslinjer som tåler vær, vind og håndtering.

Mønsteret er åpent, luftig, inspirert av turbulens og vindmønster, måten luft og skyer beveger seg rundt flyet. Evt bare vanlig vind.

Materialene kan vi få ved på resirkulere avkapp fra lokale verksted, skiltfabrikker, båtbyggeri, bilopprettere, alle som har små biter av noe slags materiale liggende. Vareprøver fra Astrup og fra alle slags materialleverandører. Noen av elementene som legges inn kan være "hengslet" så de rører seg i vinden.

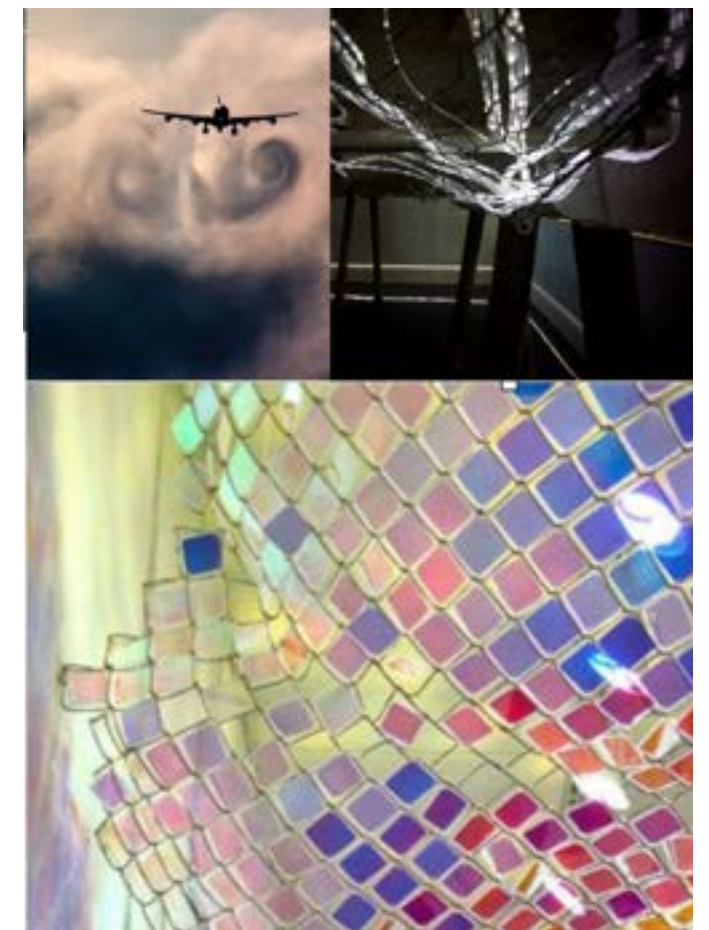
Slik omskaper vi et hinder til noe en har lyst til å oppsøke.

Flora/fauna mønster - maritimt motiv

Turbulensmønster

Hierarki : Infrastruktur, trafikk og mobilitet

Infrastrukturen har som mål å begrense andel tung trafikk inn i området samtidig som den er tilrettelagt for etappevis utbygging og tar høyde for uforutsigbarheten med Widerøes arealer. Infrastrukturen knytter seg opp mot høykapasitetsnettverket som knytter seg til Hernesmyra og resten av Bodø. Videre etableres sekundærveier som gir adkomst til de ulike industritomtene.

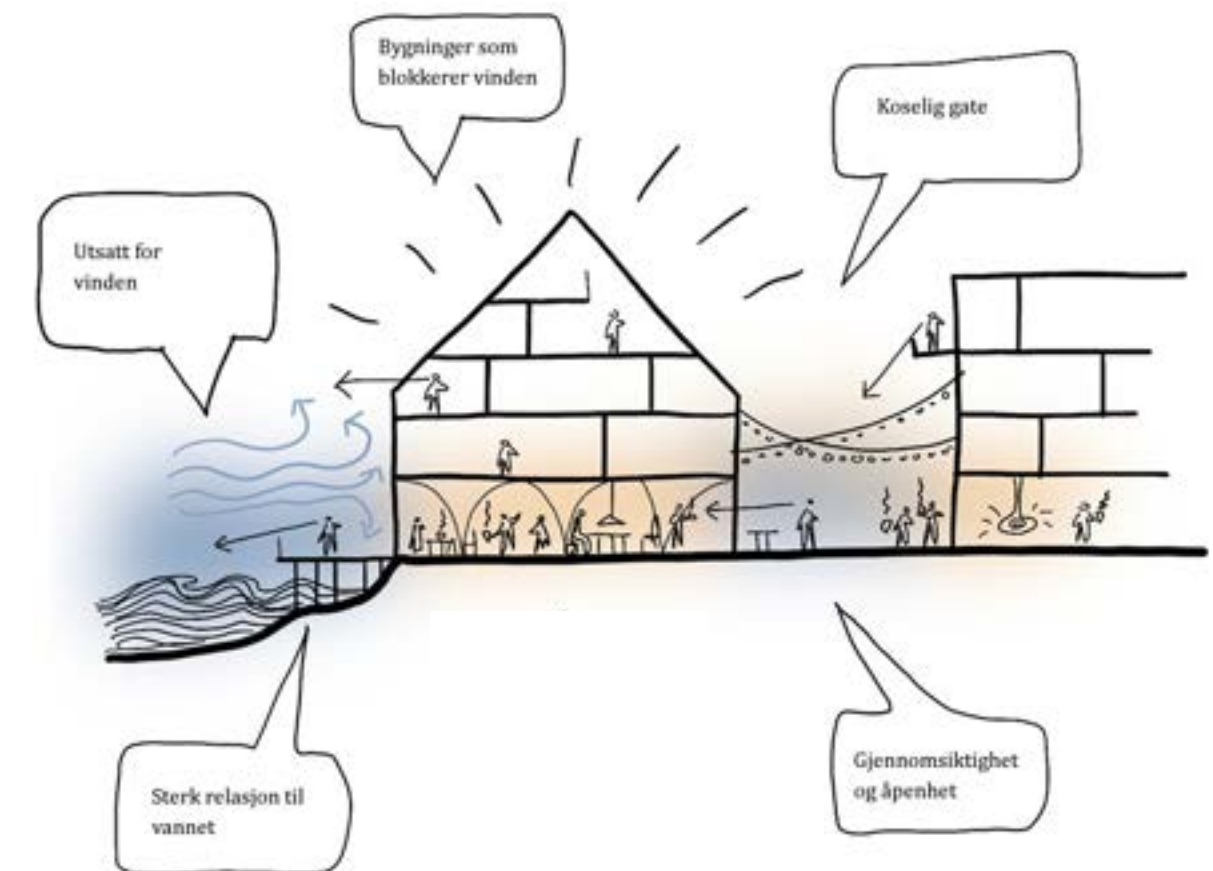
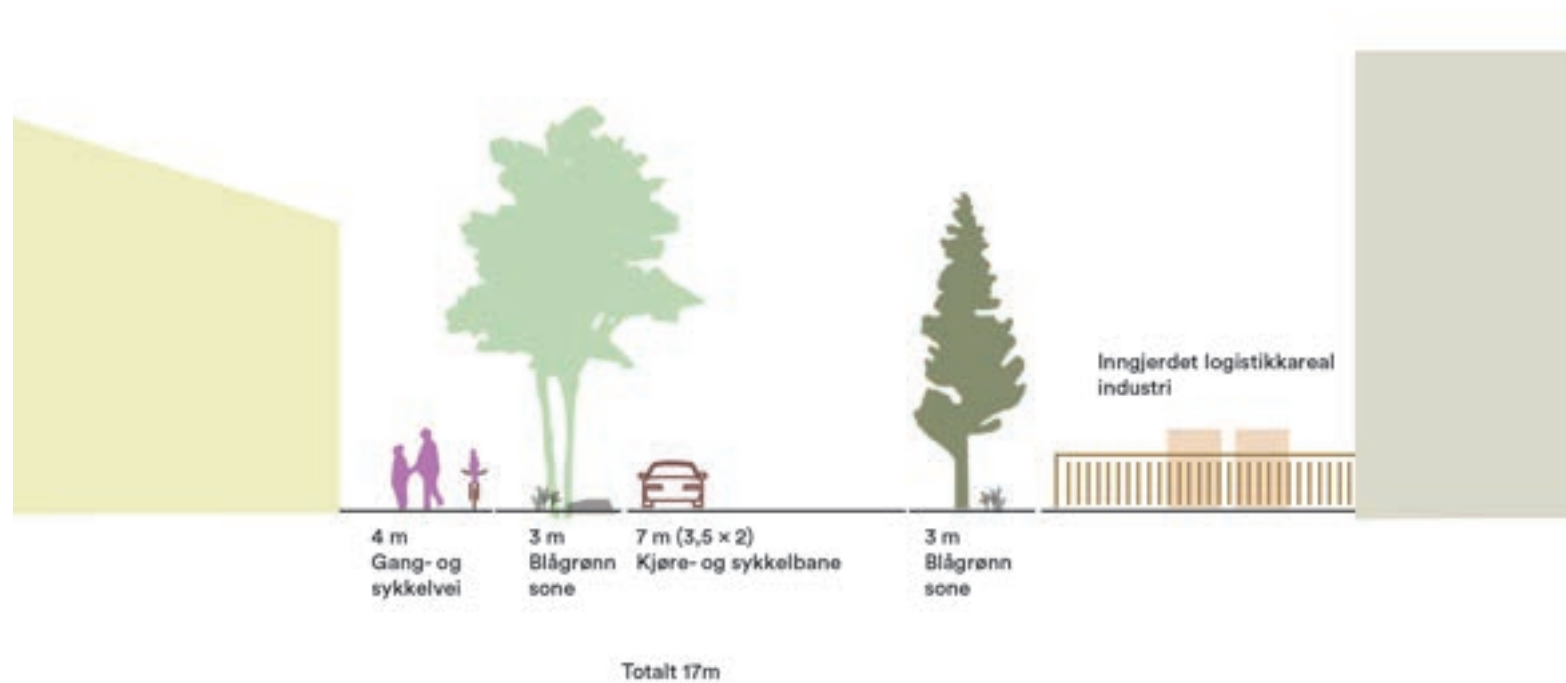
De primære gang og sykkelforbindelsen forholder seg til, og iscenesetter mikroklimaet. På samme måte som på Hernesmyra benytter vi kollelandskapet og vegetasjon for å skape le og lune byrom, mens vi her også eksponerer vind og vær på rullebanen og på kyststien. Man kan gå den lune kulturstien som åpner seg opp til havgapet. På Ytterhernes får man opplevd kontrastene.

Rullebanen sikrer god fremkommelighet med utadrettede funksjoner, oppvarmede gater og belysning.

Sekundærgate i industriområdet

En vandring i kontrastene

Eksisterende vekstlag

§ 4.1 Bestemmelsesområde for vekstlag (#1-#3)

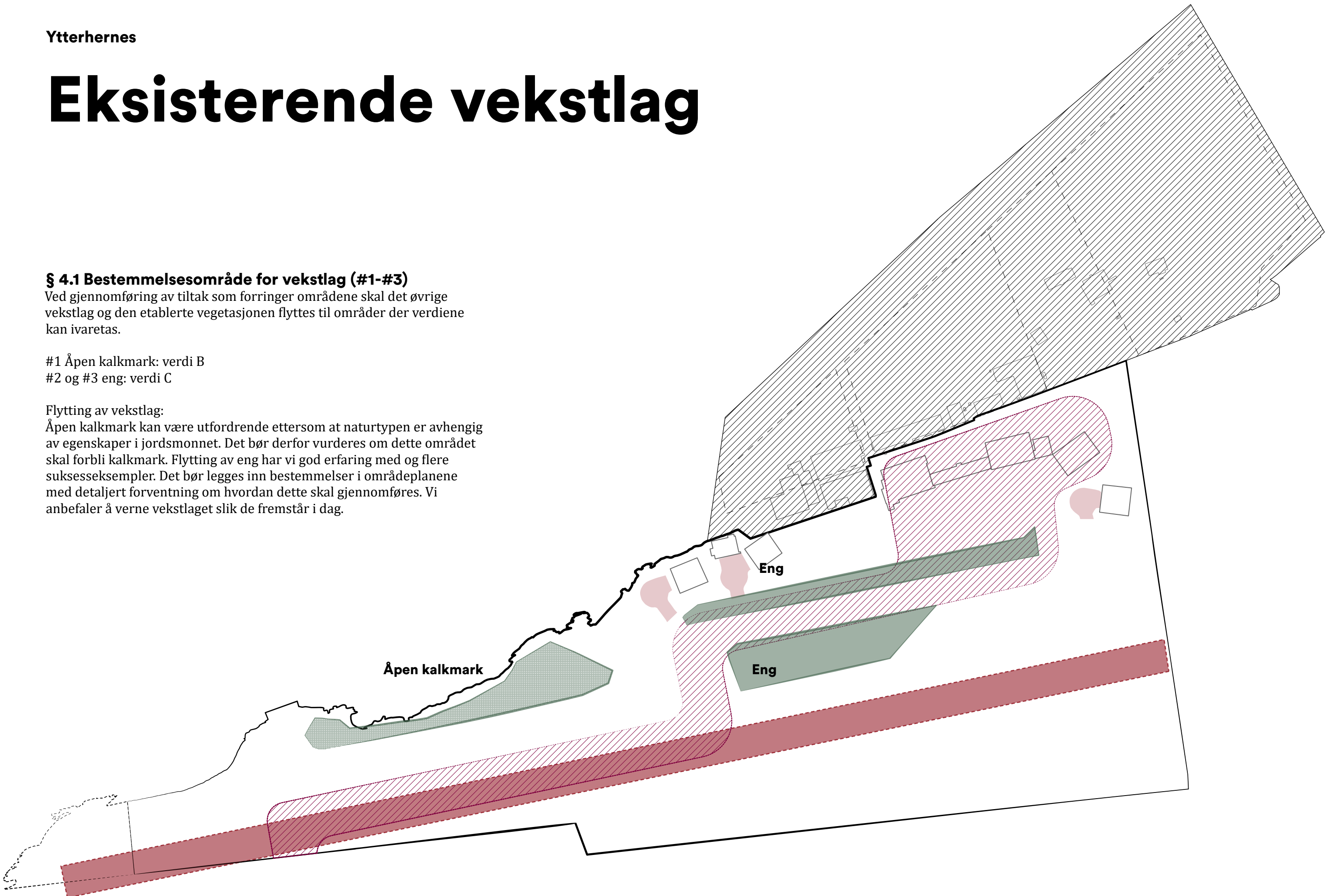
Ved gjennomføring av tiltak som forringer områdene skal det øvrige vekstlag og den etablerte vegetasjonen flyttes til områder der verdiene kan ivaretas.

#1 Åpen kalkmark: verdi B

#2 og #3 eng: verdi C

Flytting av vekstlag:

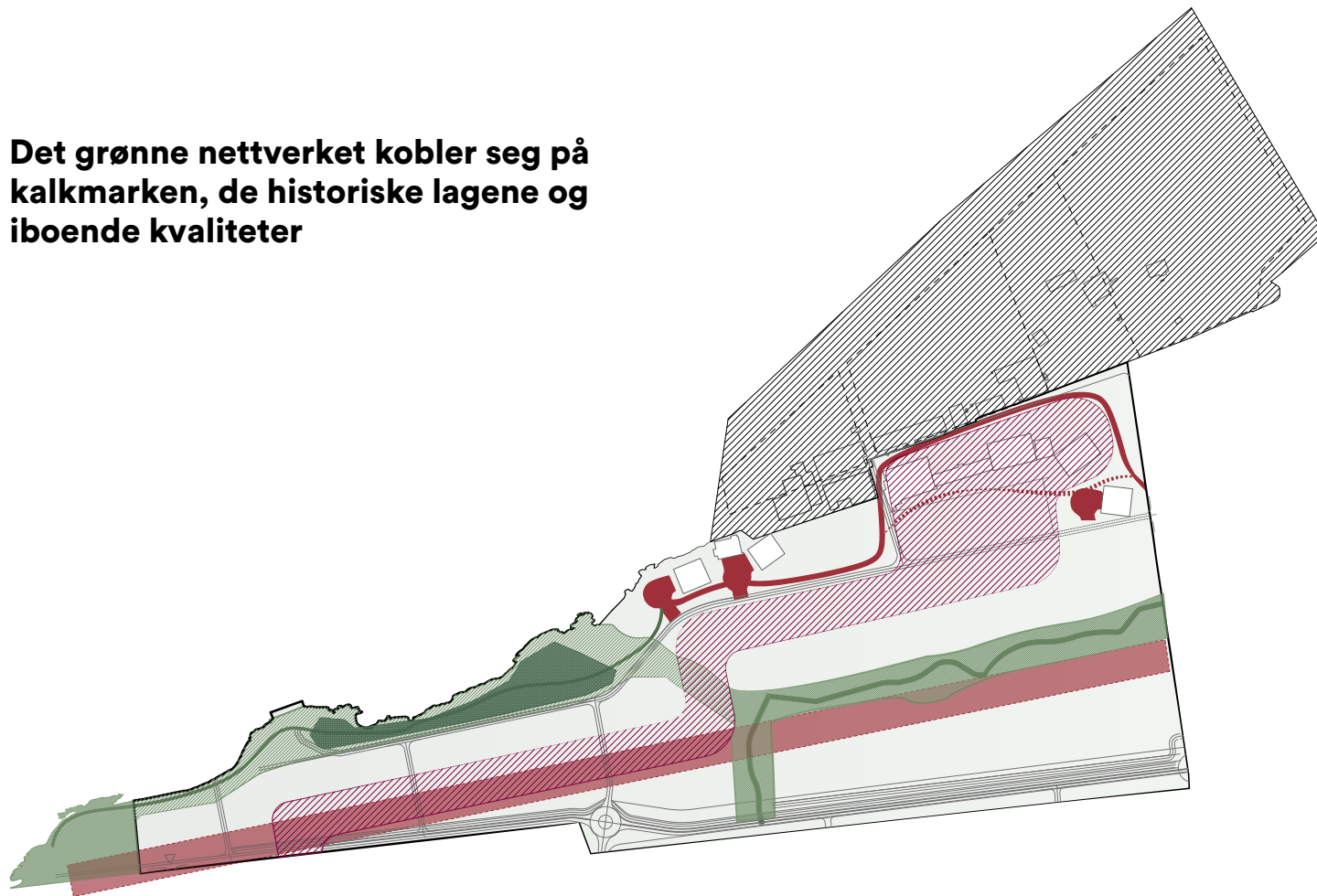
Åpen kalkmark kan være utfordrende ettersom at naturtypen er avhengig av egenskaper i jordsmonnet. Det bør derfor vurderes om dette området skal forbli kalkmark. Flytting av eng har vi god erfaring med og flere suksesseksempler. Det bør legges inn bestemmelser i områdeplanene med detaljert forventning om hvordan dette skal gjennomføres. Vi anbefaler å verne vekstlaget slik de fremstår i dag.

Det grønne nettverk danner 2 alternativ

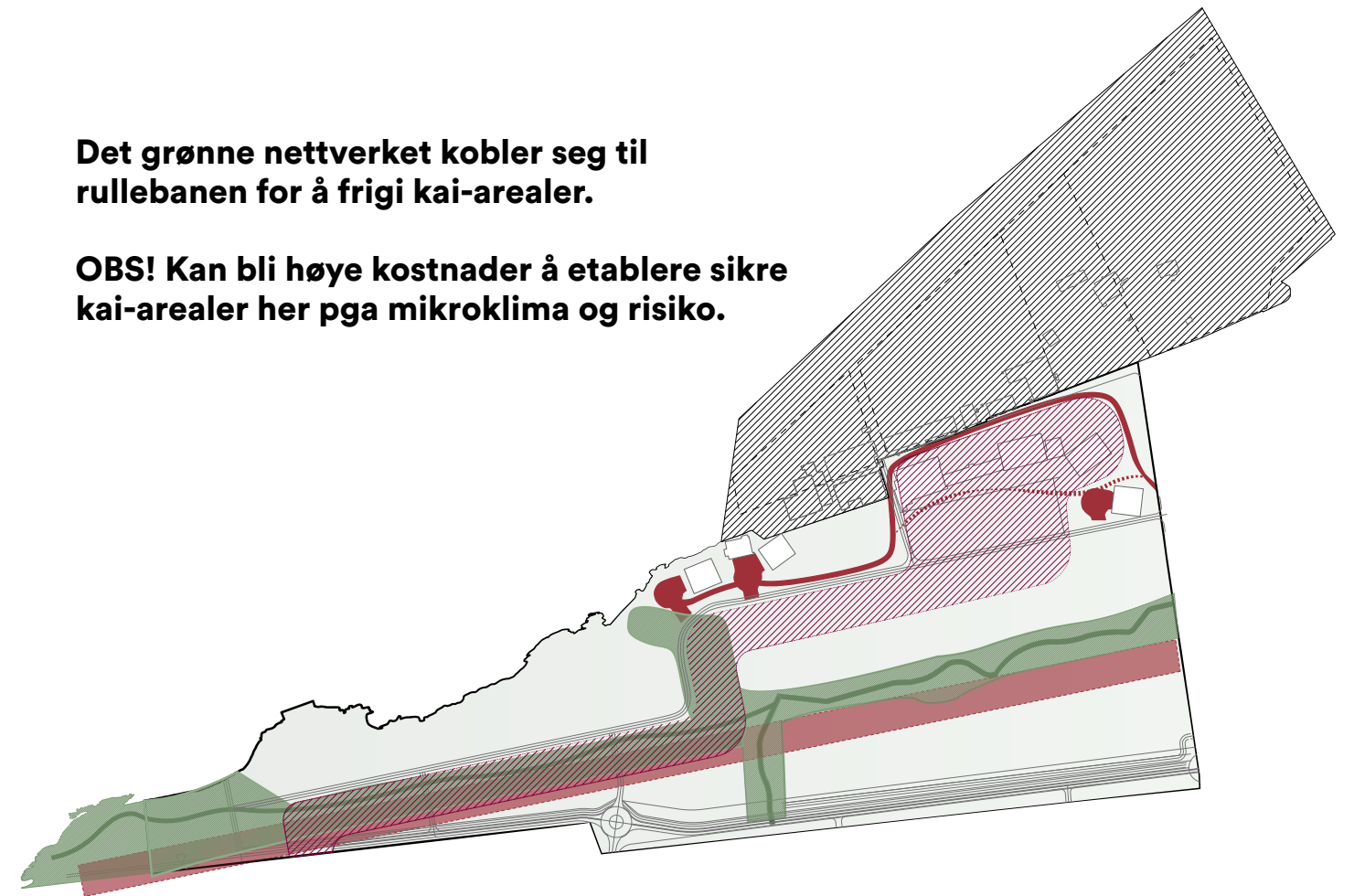
De to alternativene fører til to alternativ for utviklingen av Ytterhernes, 1: Den grønne kaien og 2: Den industrielle kaien.

Det grønne nettverket kobler seg på kalkmarken, de historiske lagene og iboende kvaliteter

Det grønne nettverket kobler seg til rullebanen for å frigi kai-arealer.

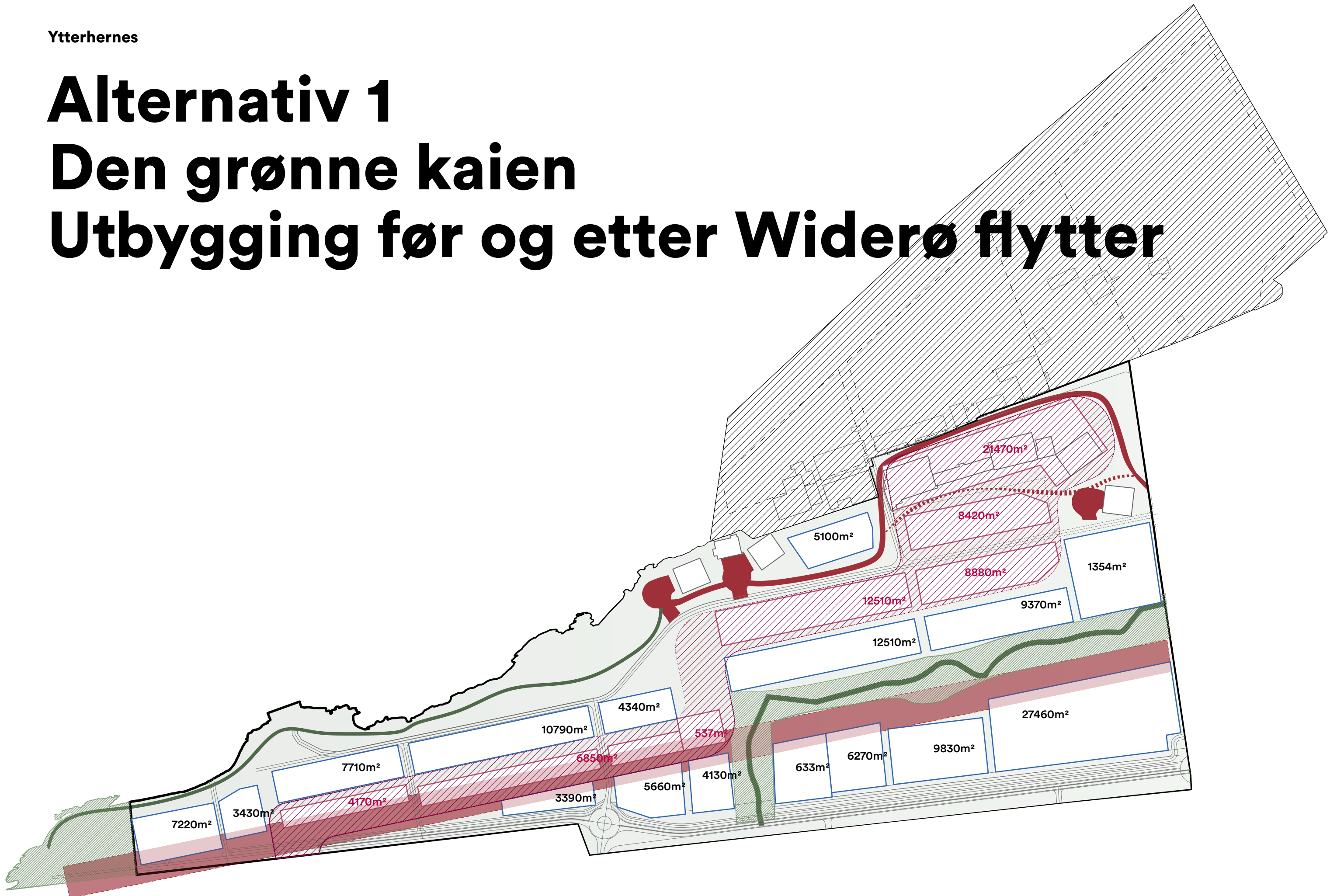
OBS! Kan bli høye kostnader å etablere sikre kai-arealer her pga mikroklima og risiko.

Alternativ 1

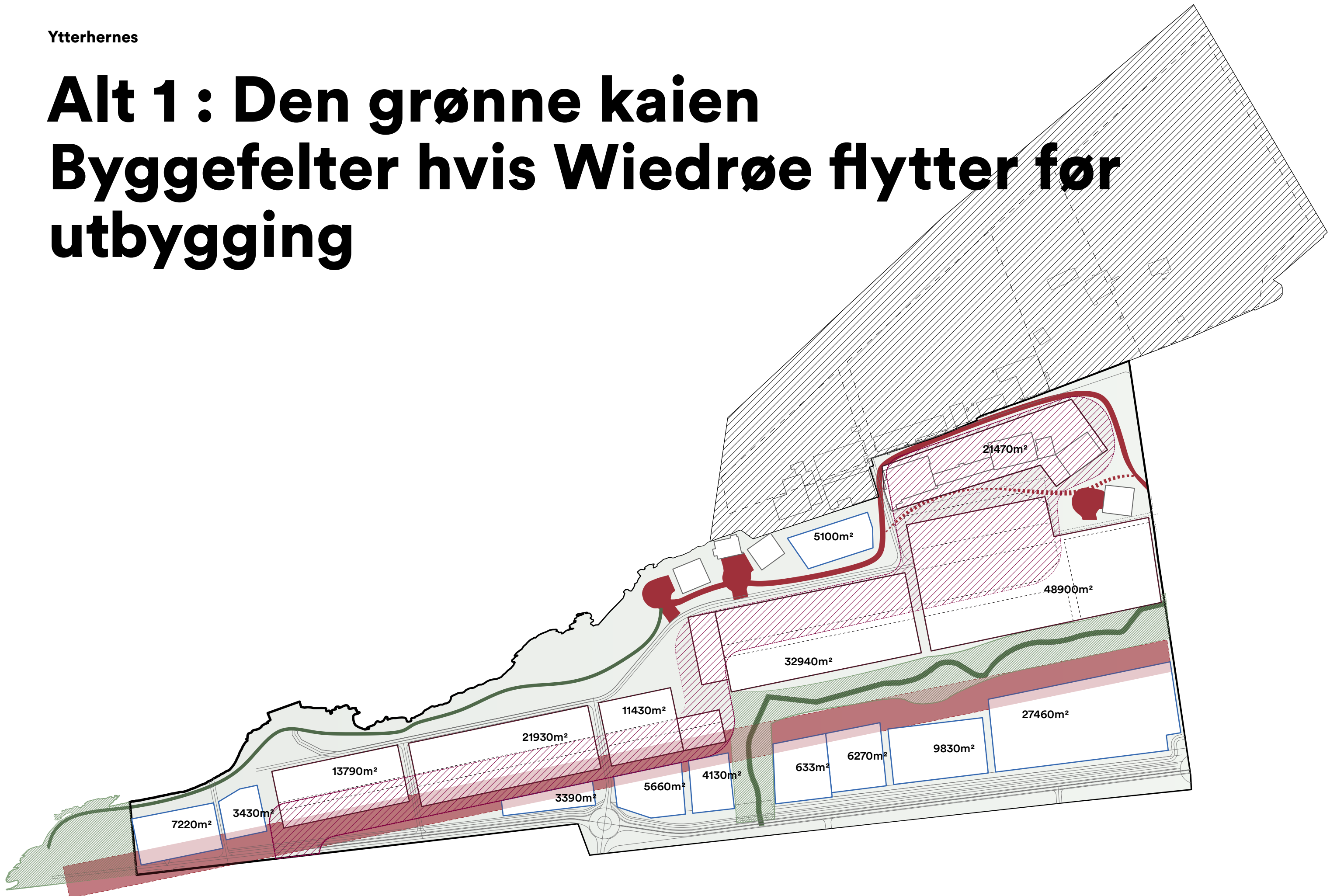
Den grønne kaien

Utbygging før og etter Widerø flytter

Alt 1 : Den grønne kaien

Byggefelter hvis Wiedrøe flytter før utbygging

Viktig siktelinje! Fri sikt til rullebane, grønn industri og natur ved ankomst til Bodø

Velkommen til Bodø
Welcome to Bodø

Bodø sentrum: 20 min gange,
5 min offentlig transport.

Bodø sentrum: 20 min walk,
5 min public transport

1: Den grønne kaien

Forslag til bebyggelse og programmering

Marinsenter og havforurensning lab

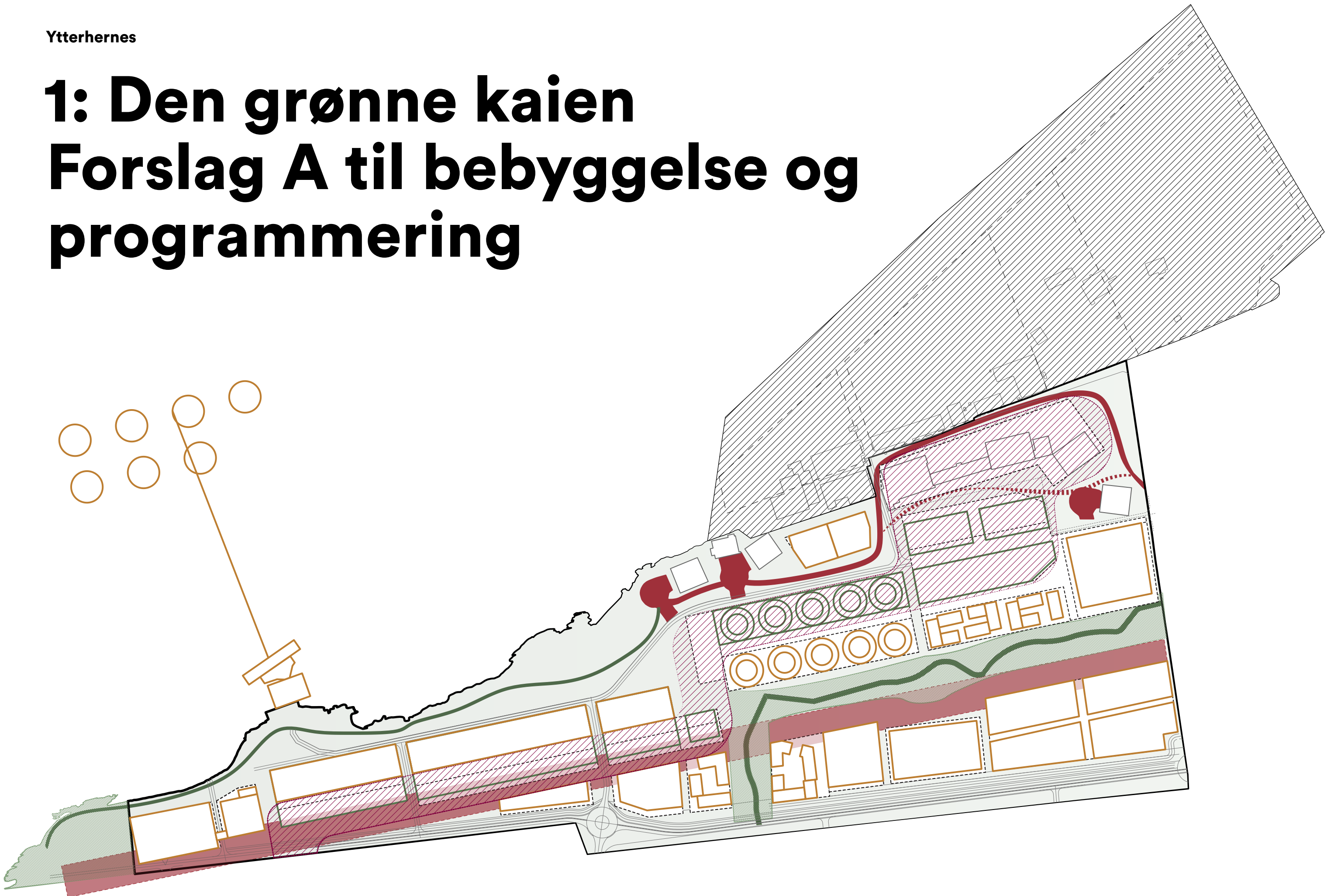
Vertikaldyrkning

Beredskapsklynge

Settefiskanlegg

1: Den grønne kaien

Forslag A til bebyggelse og programmering

1: Den grønne kaien

Forslag A til bebyggelse og programmering

1: Den grønne kaien

Volumer

1: Den grønne kaien

Forslag B til bebyggelse og programmering

Med utgangspunkt i 80×80m byggefelt

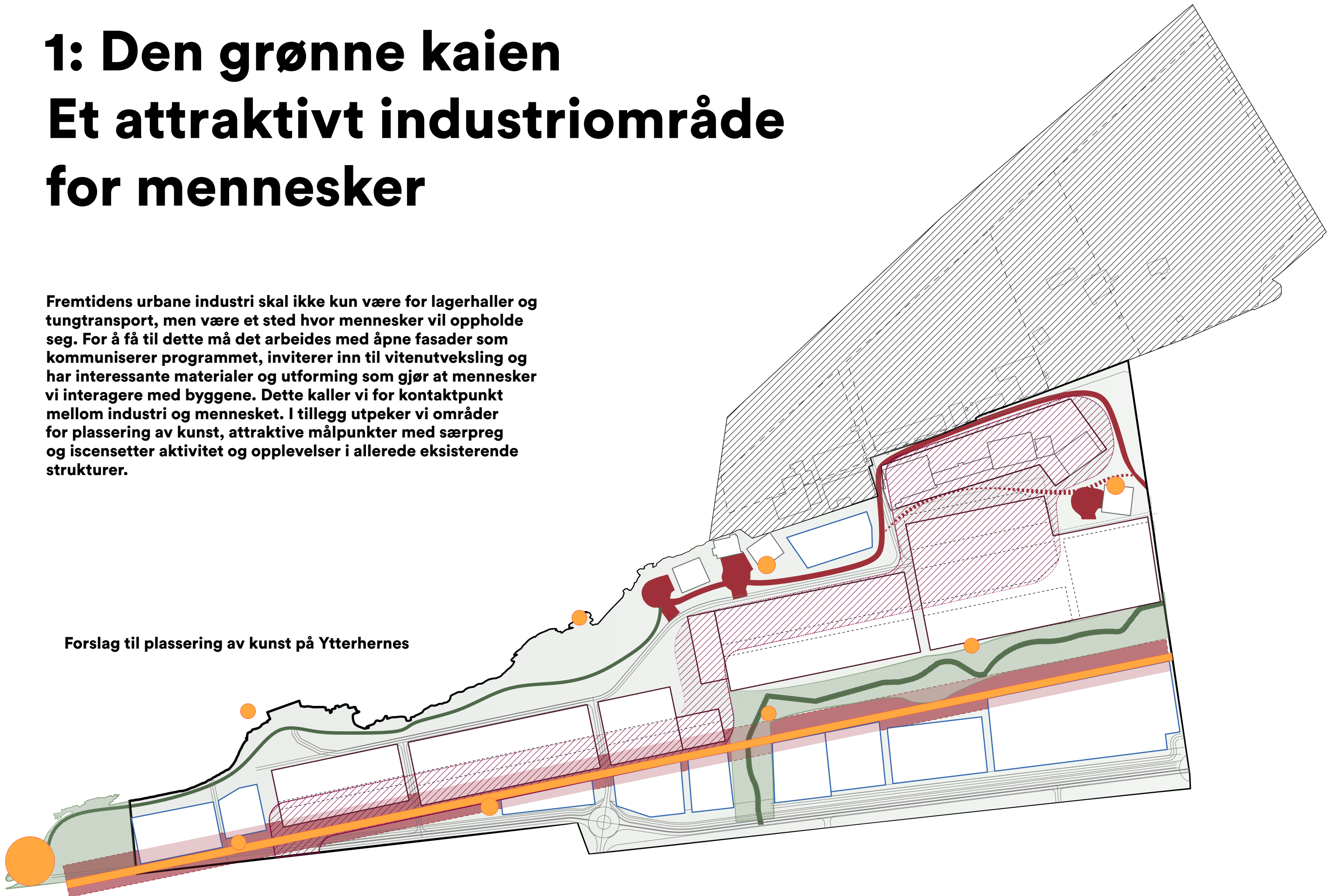

1: Den grønne kaien

Et attraktivt industriområde for mennesker

Fremtidens urbane industri skal ikke kun være for lagerhaller og tungtransport, men være et sted hvor mennesker vil oppholde seg. For å få til dette må det arbeides med åpne fasader som kommuniserer programmet, inviterer inn til vitenutveksling og har interessante materialer og utforming som gjør at mennesker vil interagere med byggene. Dette kaller vi for kontaktpunkt mellom industri og mennesket. I tillegg utpeker vi områder for plassering av kunst, attraktive målpunkter med særpreg og iscensetter aktivitet og opplevelser i allerede eksisterende strukturer.

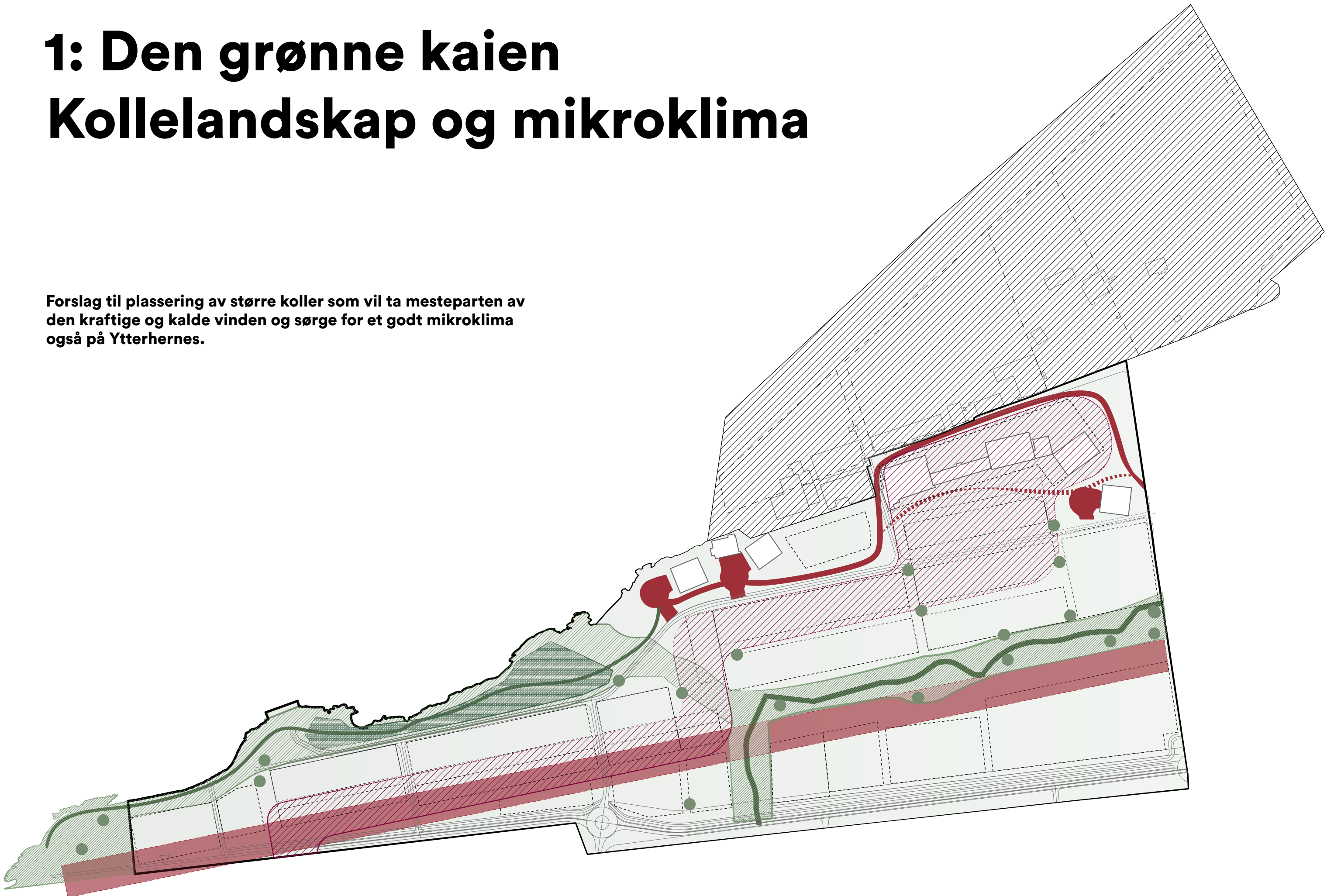
Forslag til plassering av kunst på Ytterhernes

1: Den grønne kaien

Kollelandskap og mikroklima

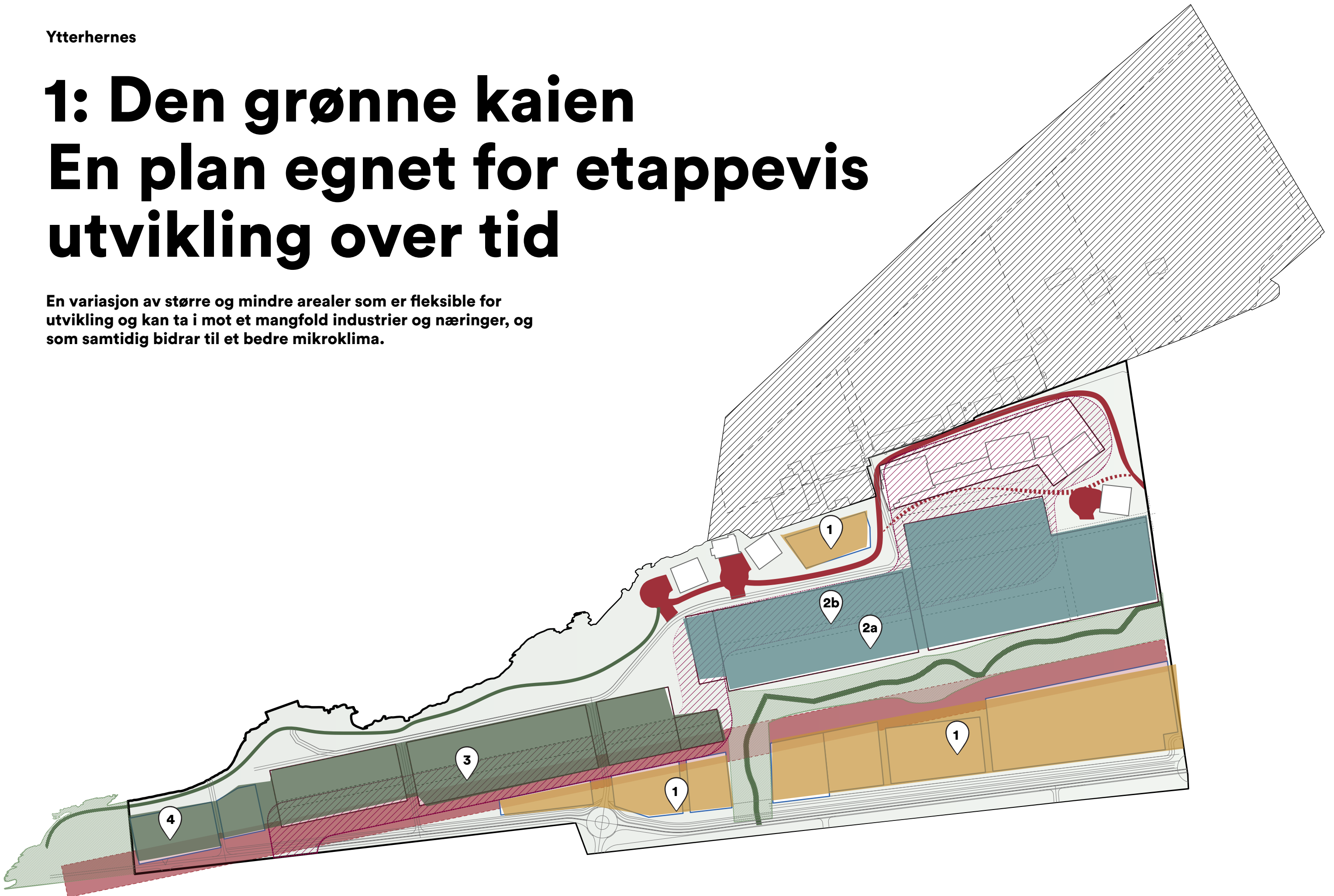
Forslag til plassering av større koller som vil ta mesteparten av den kraftige og kalde vinden og sørge for et godt mikroklima også på Ytterhernes.

1: Den grønne kaien

En plan egnet for etappevis utvikling over tid

En variasjon av større og mindre arealer som er fleksible for utvikling og kan ta i mot et mangfold industrier og næringer, og som samtidig bidrar til et bedre mikroklima.

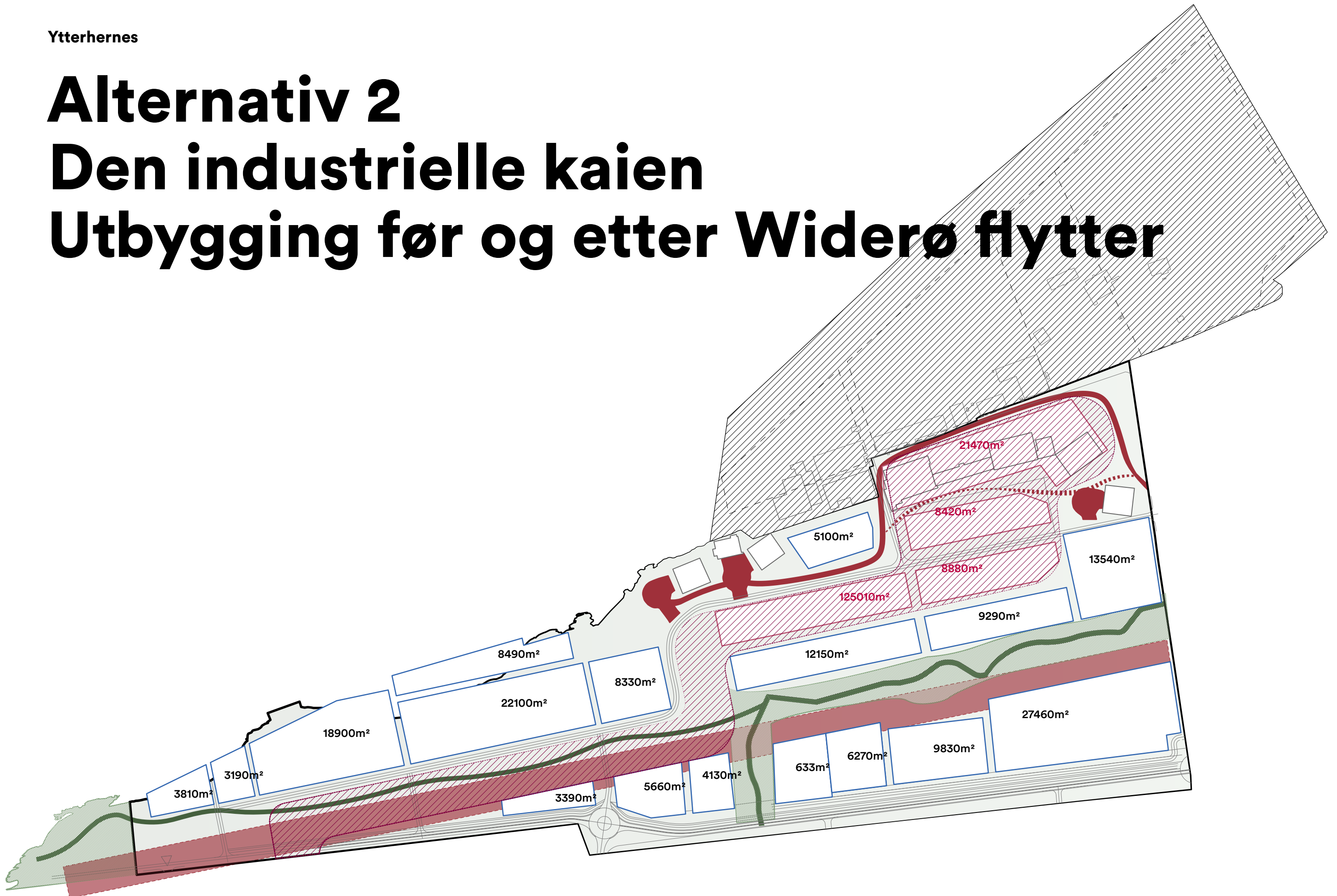

**Kvaliteter som tilgjengelige tak
og landskapelig utforming for
industribygg på Ytterhernes gir
helsefremmende arbeidsplasser og
gode byrom i Bodø**

Alternativ 2

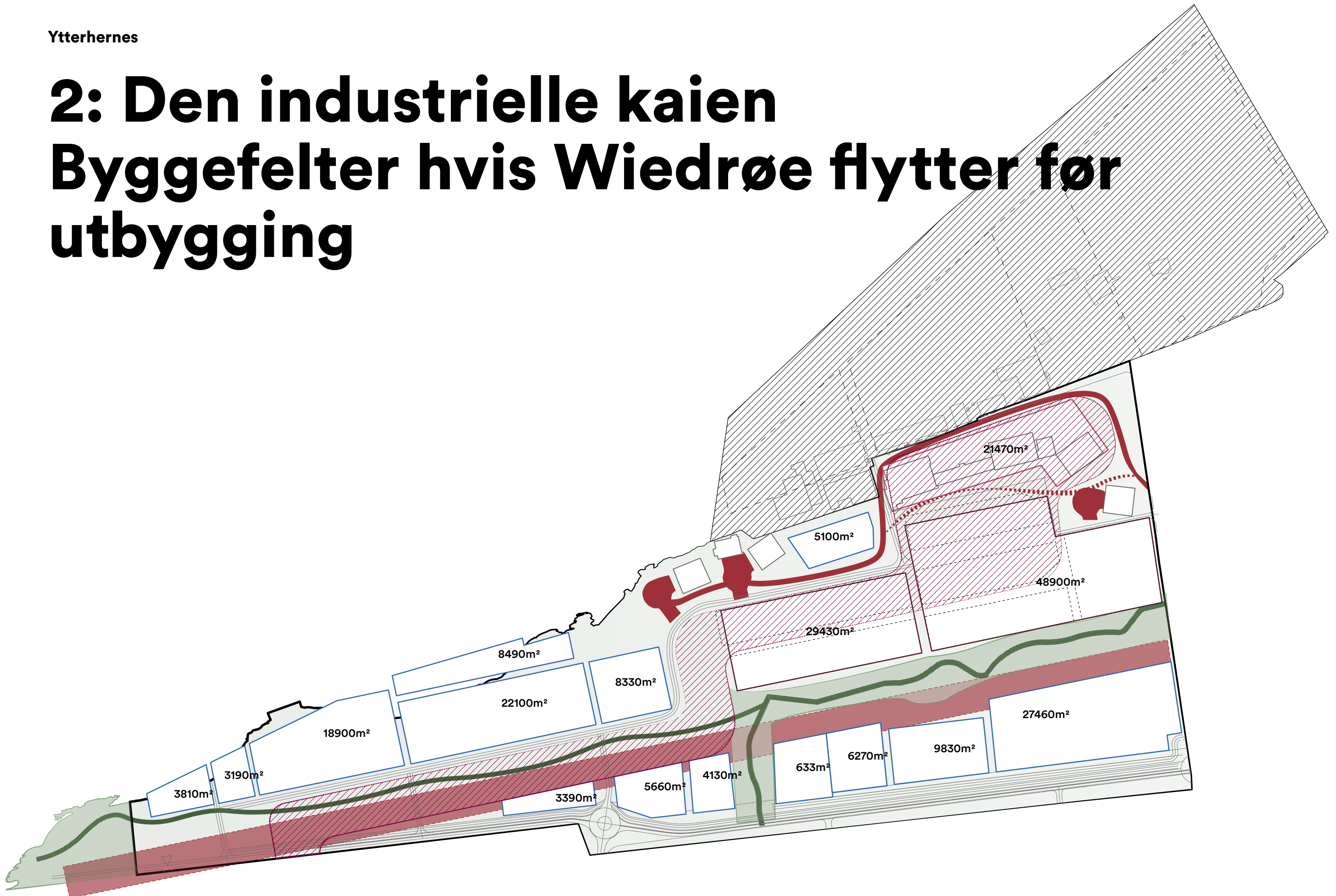
Den industrielle kaien

Utbygging før og etter Widerø flytter

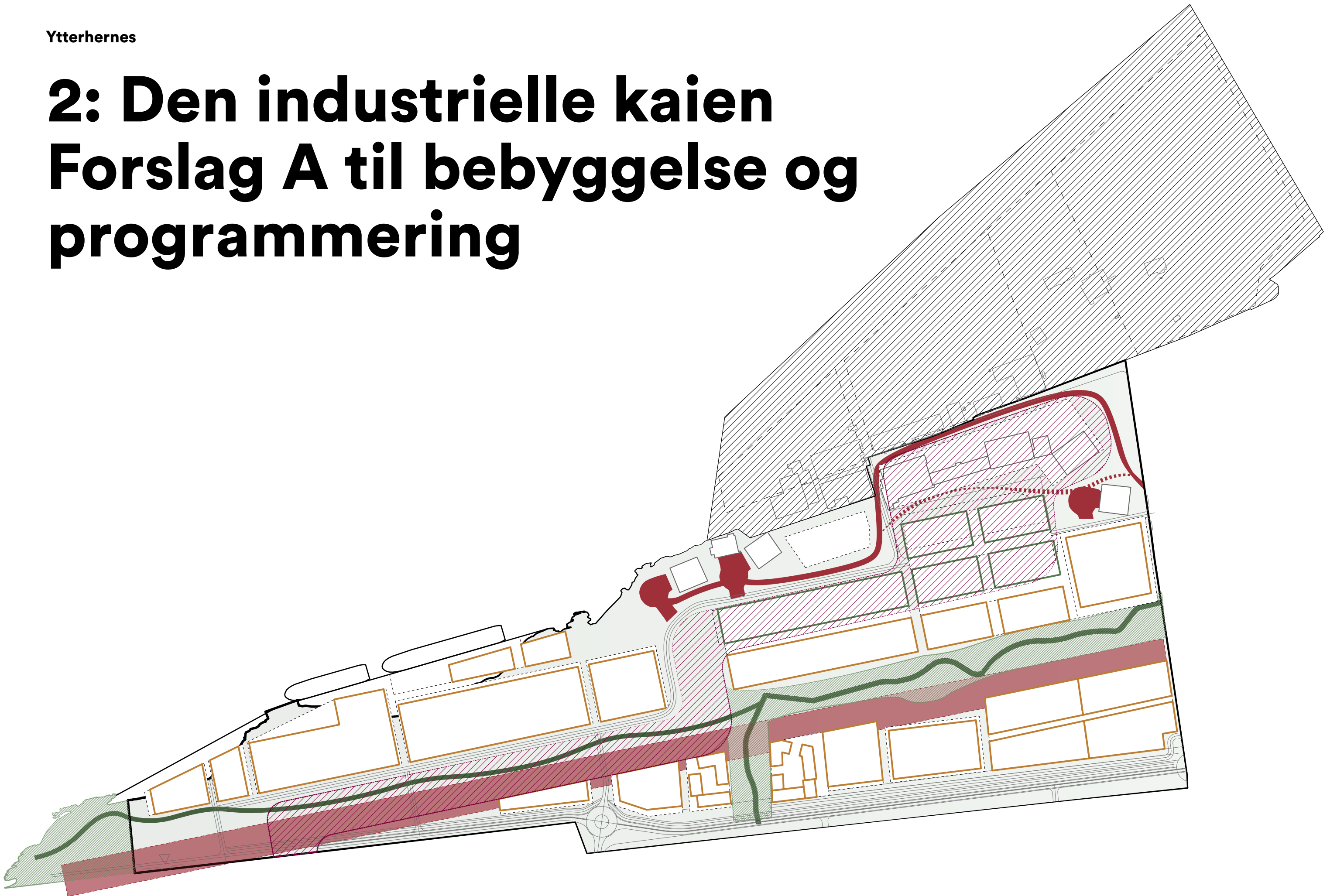

2: Den industrielle kaien

Byggefelter hvis Wiedrøe flytter før utbygging

2: Den industrielle kaien Forslag A til bebyggelse og programmering

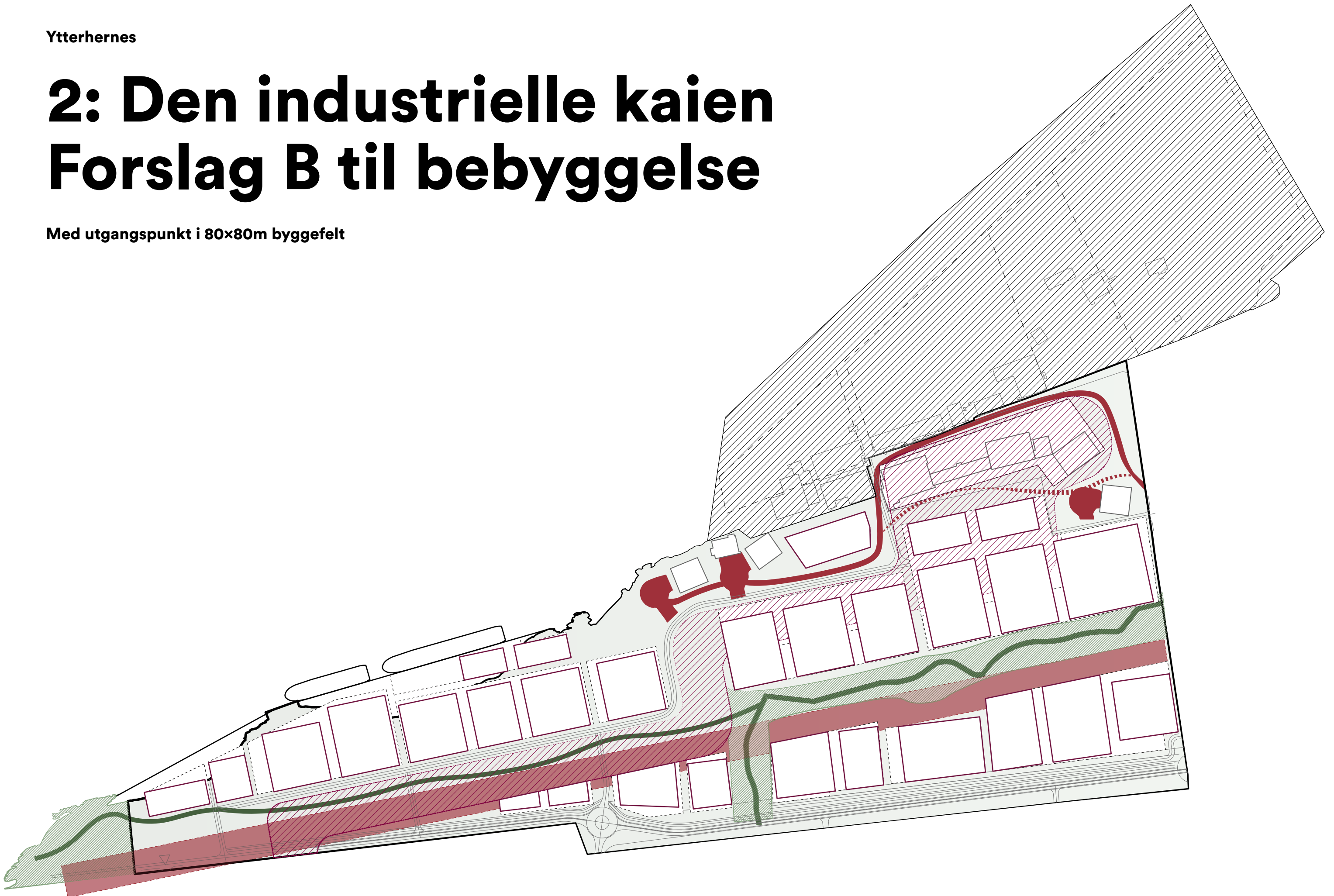
2: Den industrielle kaien

Forslag A til bebyggelse og programmering

2: Den industrielle kaien Forslag B til bebyggelse

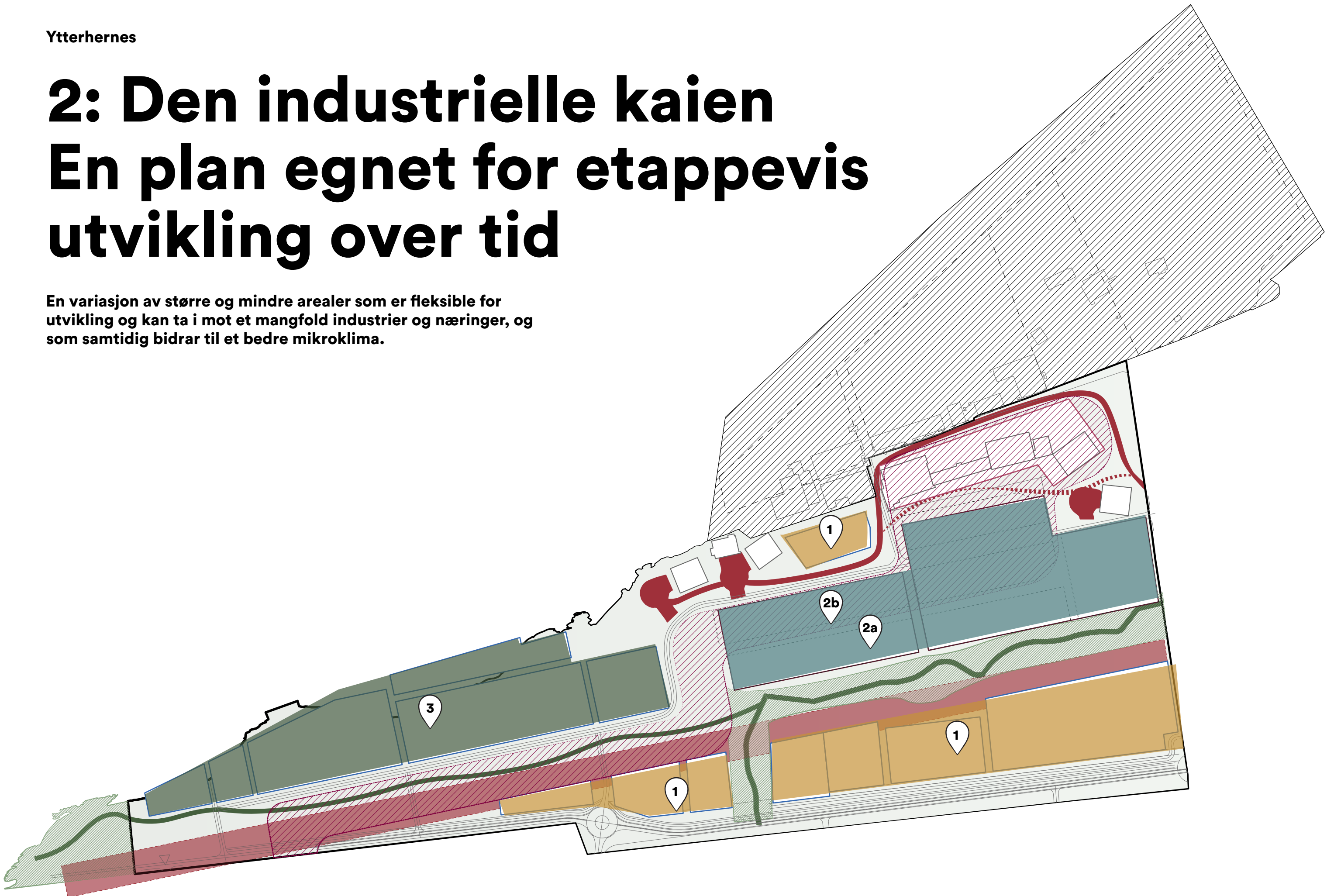
Med utgangspunkt i 80×80m byggefelt

2: Den industrielle kaien

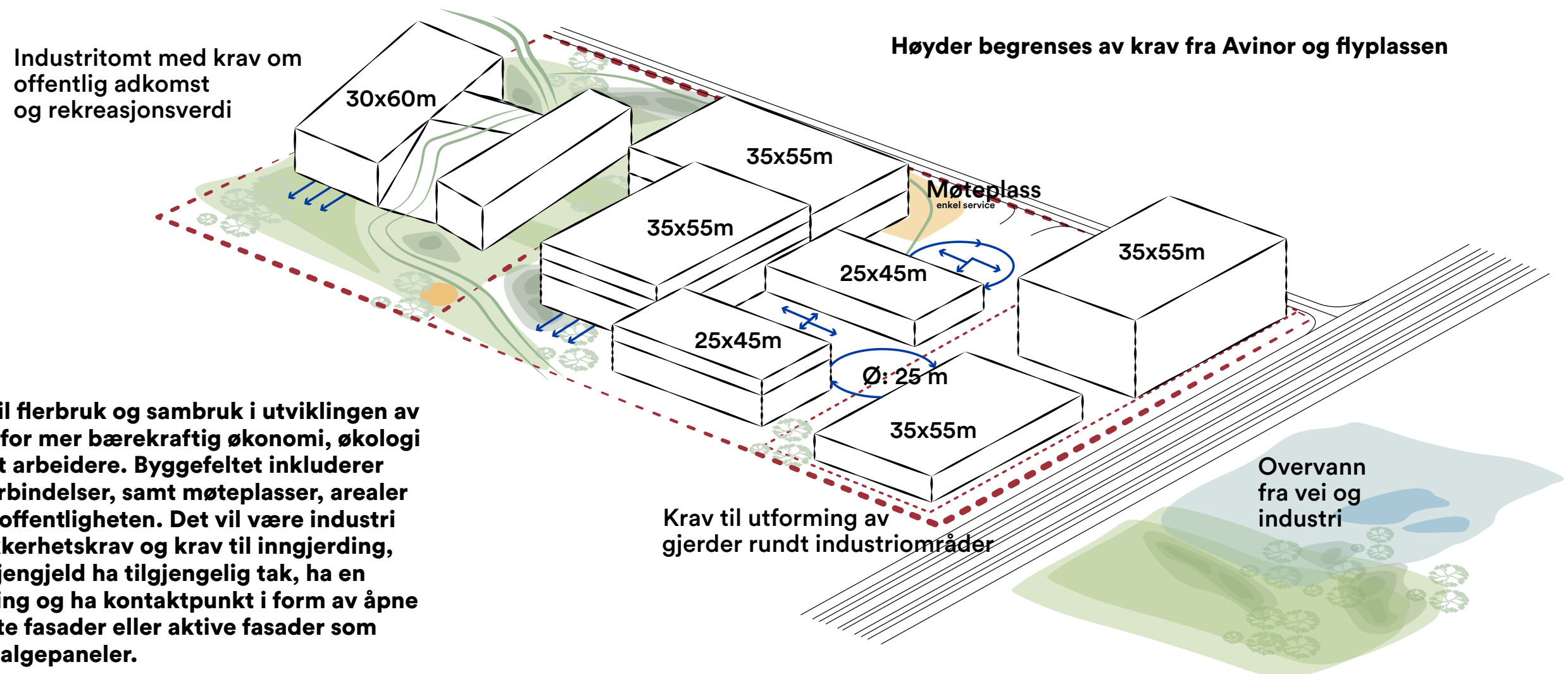
En plan egnet for etappevis utvikling over tid

En variasjon av større og mindre arealer som er fleksible for utvikling og kan ta i mot et mangfold industrier og næringer, og som samtidig bidrar til et bedre mikroklima.

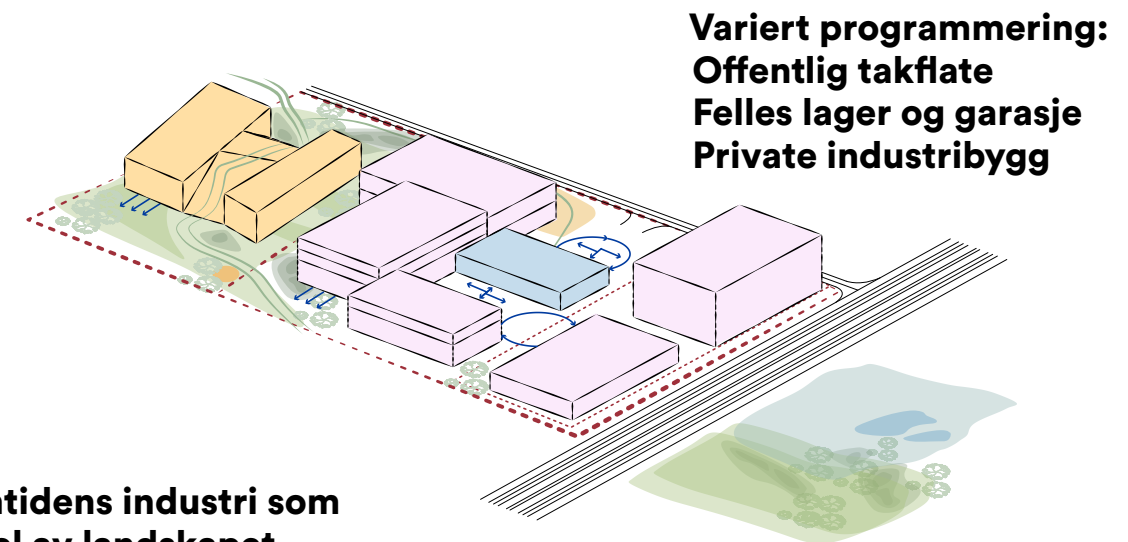
Eksempel : Fremtidens urbane industri

Dimensjonering av byggenes fotavtrykk og høyder, behovet for logistikk og sikkerhet vil variere etter formål. Planen vi har skissert ut kan ta imot en variasjon av industribygg i ulike størrelser og former. Eksempellet nedenunder viser en sammensetning av ulike industribygg med varierende areal, høyder, etasje antall, etasje høyde og utforming. Den viser hvordan man kan utforme felles gårdsrom for felles varelevering, lager, kantine, garderober, garasje osv...

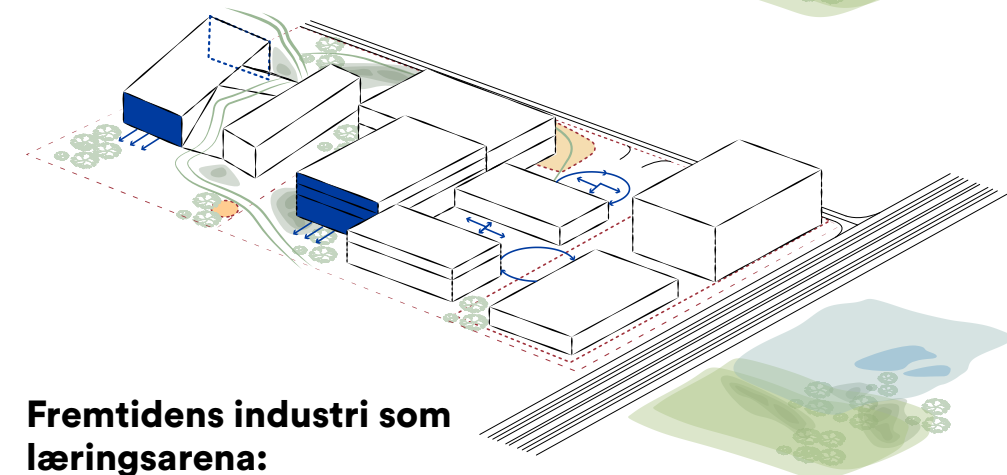
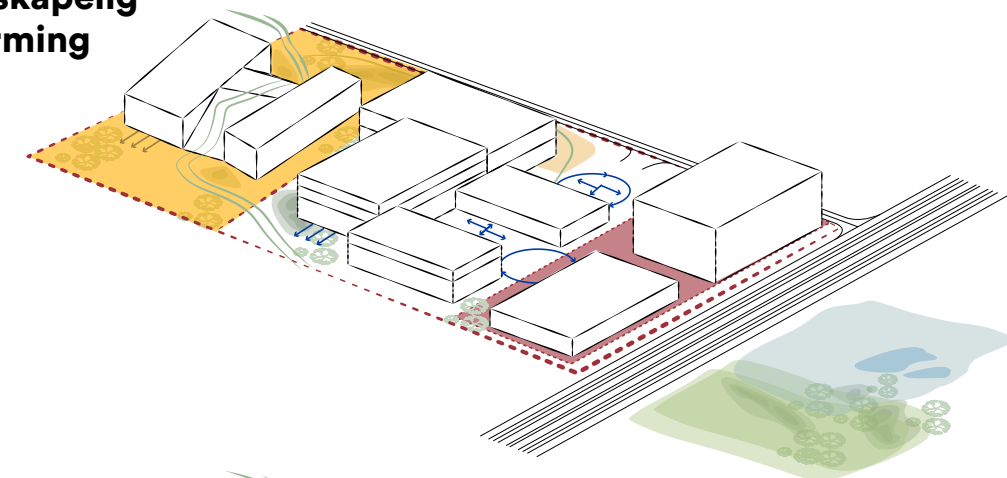

Det bør settes krav til flerbruk og sambruk i utviklingen av Ytterhernes industri for mer bærekraftig økonomi, økologi og sosial trivsel blant arbeidere. Byggefeltet inkluderer grønne arealer og forbindelser, samt møteplasser, arealer som alle er ment for offentligheten. Det vil være industri som vil ha stenge sikkerhetskrav og krav til inngjerding, mens andre kan til gjengjeld ha tilgjengelig tak, ha en landskapelig utforming og ha kontaktpunkt i form av åpne 1. Etasje, transparente fasader eller aktive fasader som grønne fasader eller algepaneler.

Eksempel : Fremtidens urbane industri

**Fremtidens industri som
en del av landskapet,
tilgjengelige takflater og
landskapelig
utforming**

**Fremtidens industri som
læringsarena:
Kontaktpunkt mellom industri og mennesker**

Henning Larsen —